

Domovská stránka>Podanie na súd>Právne systémy – na úrovni EÚ a členských štátov>**Vnútroštátne justičné systémy**

Vnútroštátne justičné systémy

Justičné systémy členských štátov sú veľmi rozmanité a odrážajú sa v nich rozdiely vo vnútroštátnych tradíciách súdnictva.

Súdy

Vo väčšine členských štátov existujú rôzne typy súdov. Spravidla možno nájsť tri hlavné typy:

všeobecné súdy,

špecializované súdy a/alebo

súdy zaoberajúce sa ústavnoprávnymi vecami.

Všeobecné súdy sa obvykle zaoberajú spormi v občianskoprávných veciach (t. j. spormi medzi občanmi a/alebo podnikmi) a/alebo trestnoprávnymi vecami.

Okrem toho mnohé členské štáty zriadili súdy pre osobitné záležitosti, ako napr. spory medzi verejnými orgánmi a občanmi alebo podnikmi (správne veci a pod.).

Viacere členské štáty majú navyše inštitúciu alebo súd zabezpečujúce dodržiavanie ich ústavy. Mnohé z týchto súdov alebo inštitúcií možno požiadať, aby preverili, či je určitý zákon alebo právny predpis v súlade s požiadavkami ústavy. Niektoré z nich sa môžu zaoberať jednotlivými vecami, ale obvykle len v najvyššom stupni.

Okrem informácií na stránkach vyhradených jednotlivým krajinám (rozdelené podľa vlajok na pravej strane) môžete cenné informácie získať na týchto európskych webových stránkach (nasledovný zoznam nemusí byť vyčerpávajúci):

Európsky justičný atlas – obsahuje vyhľadávací nástroj na vyhľadanie príslušného súdu,

Asociácia štátnych rád a najvyšších správnych súdov (ACA Europe) – „Tour of Europe“ (Cesta po Európe) najmä na účely vyhľadávania sporov v ústavnoprávných a správnych veciach,

Sieť predsedov najvyšších súdov – informácie o najvyšších súdoch členských štátov.

Vyhľadanie vhodného súdu

Ak ste účastníkom súdneho konania alebo očakávate, že sa ním stanete, bude pre vás potrebné zistiť, ktorý súd je príslušný zaoberať sa vašou vecou alebo, inými slovami, ktorý má súdnu právomoc. Ak sa obrátite na nesprávny súd, alebo ak je otázka právomoci sporná, riskujete, že dôjde k značnému omeškaniu v konaní alebo dokonca k zamietnutiu vašej veci na základe nepríslušnosti.

Ak vec má predložená súdu cezhraničný rozmer a zahŕňa napríklad strany žijúce v rôznych členských štátoch, budete musieť najskôr zistiť, v ktorom členskom štáte by sa malo uskutočniť konanie. Sekcia portálu Podanie na súd vás môže pri tomto postupe usmerniť.

Iné súdne orgány a inštitúcie

Okrem súdov vo väčšine členských štátov justičný systém zahŕňa aj iné súdne orgány a inštitúcie, ktoré vykonávajú verejnú moc, ako napr. verejných prokurátorov alebo v určitých prípadoch štátnych zástupcov, verejných notárov alebo súdnych úradníkov. Pokiaľ ide o súkromných právnych zástupcov, notárov a príbuzné profesie s dôležitými úlohami v justičnom systéme, pozri stránku o **právnických profesiách**.

Úrad štátneho prokurátora alebo prokuratúra, ktoré sa v mnohých členských štátoch považujú za súčasť súdnictva, zohrávajú v trestnoprávných konaniach dôležitú úlohu. Povinnosti a postavenie verejných prokurátorov sa v jednotlivých členských štátoch značne odlišujú. Príslušné informácie môžete nájsť, ak si zvolíte vlajku žiadaného členského štátu v sekcii o **všeobecných súdoch** a takisto na týchto webových stránkach:

Webová stránka **Poradná rada európskych prokurátorov** v rámci Rady Európy poskytuje profily krajín, členských štátov EÚ a iných európskych krajín,

Európska justičná sieť v trestných veciach.

Posledná aktualizácia: 17/11/2021

Tieto stránky spravuje Európska komisia. Informácie na tejto stránke nemusia nevyhnutne vyjadrovať oficiálne stanovisko Európskej komisie. Komisia nenesie žiadnu zodpovednosť ani inak neručí za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Pokiaľ ide o pravidlá v oblasti autorských práv pre webové stránky EÚ, pozri právne upozornenie.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Belgicko

V tejto sekcii nájdete prehľad organizácie súdov.

Organizácia súdnictva – súdny systém

Belgický súdny systém je **systém založený na tradícii občianskeho práva**, ktorý zahŕňa súbor kodifikovaných pravidiel uplatňovaných a vykladaných sudcami. Organizácia súdov v Belgicku patrí **výlučne do spolkovéj právomoci**.

Zásady

Pred samotnou prezentáciou organizácie súdnictva v Belgicku treba najskôr pripomenúť niekoľko ústavných a všeobecných zásad **týkajúcich sa organizácie súdnej moci**.

Ústavou sa zriadila súdna moc rovnako ako dve ostatné moci, zákonodarná a výkonná, pričom ju zabezpečujú prvostupňové a druhostupňové súdy.

Prvostupňové a druhostupňové súdy tak súbežne s ostatnými ústavnými mocami predstavujú **nezávislú moc**.

Súdnu moc vykonávajú súdy v rámci ústavných a zákonných ustanovení. Úlohou súdnej moci je výkon súdnictva. Uplatňuje teda právo: rozhoduje v občianskoprávných sporoch a uplatňuje trestné právo u osôb, ktoré sa dopustili trestného činu. V súdnictve sa rozlišujú súdy (sudcovia a radcovia pri súdoch) a prokuratúra.

Podľa ustanovení článkov 144 a 145 ústavy spory, ktorých predmetom sú občianske práva, spadajú výlučne do právomoci súdov a spory, ktorých predmetom sú politické práva, spadajú do právomoci súdov okrem výnimiek stanovených zákonom.

Akýkoľvek súd alebo orgán vydávajúci rozhodnutia v sporoch možno zriadiť len na základe zákona. V súlade s článkom 146 ústavy nemožno vytvoriť žiadne komisie ani mimoriadne súdy, a to pod akýmkoľvek názvom.

Súdne konania sú **verejné**, pokiaľ takýto verejný charakter nepredstavuje ohrozenie poriadku alebo morálky. V takom prípade to súd vyhlási prostredníctvom rozsudku (článok 148 prvý pododsek ústavy). Zásada verejne prístupných súdnych konaní okrem iného umožňuje zaručiť transparentnosť justície.

Každý rozsudok musí byť **odôvodnený**. Vyhlasuje sa na verejnom súdnom konaní (článok 149 ústavy). Povinnosť odôvodniť rozsudok, ktorú ukladá ústava ako aj článok 780 súdneho poriadku, znamená, že sudca musí zodpovedať na faktické aj právne argumenty vyjadrené v záveroch jednotlivých strán.

Odôvodnenie musí byť úplne, jasné, presné a primerané. Povinnosť odôvodniť rozsudky rovnako ako povinnosť nezávislosti sudcu zaručuje subjektu práva

ochranu pred prípadnou svojvôľou sudcu a vzhľadom na odôvodnenie mu umožňuje zvážiť, či podá opravný prostriedok na odvolacom alebo kasačnom súde.

Ako **nezávislosť sudcov** pri výkone ich súdnych právomocí, tak aj nezávislosť prokuratúry pri jednotlivých pátraniach a stíhaniach bez toho, aby bolo dotknuté právo príslušného ministra nariadiť stíhanie a prijímať obmedzujúce usmernenia pre politiku v oblasti trestného práva vrátane usmernení týkajúcich sa politiky v oblasti pátrania a stíhania, sú zakotvené v článku 151 ods. 1 ústavy.

V zmysle odseku 4 toho istého ustanovenia sudcov zmierovacích a iných súdov, ako aj súdnych radcov **menuje kráľ** za podmienok a spôsobom stanovených zákonom.

Sudcovia sú menovaní doživotne. Do dôchodku odchádzajú v zákonom stanovenom veku a poberajú zákonom stanovený dôchodok. Žiaden sudca nemôže svoje miesto stratiť ani ho nemožno zbaviť funkcie inak než na základe rozsudku. Sudcu možno preložiť len prostredníctvom novej nominácie a s jeho súhlasom (článok 152 ústavy). Kráľ takisto vymenúva a odvoláva úradníkov štátneho zastupiteľstva na prvostupňových a druhostupňových súdoch (článok 153 ústavy).

Platy zamestnancov justície sú stanovené zákonom (článok 154 ústavy).

Okrem toho žiaden sudca nemôže od vlády prijať platenú funkciu, pokiaľ ju nevykonáva bezplatne a okrem prípadov nezlučiteľnosti, ktoré sú stanovené zákonom (článok 155 ústavy).

Druh súdu

Belgicko je rozdelené do piatich veľkých súdnych zón, **piatich obvodov odvolacieho súdu**: Brusel, Liège, Mons, Gand a Antverpy.

Tieto obvody sú rozdelené na súdne okresy a v každom z nich je **prvostupňový súd**. Na celom belgickom území je 12 súdnych okresov. Bruselský súdny okres má dva prvostupňové súdy, jeden úradujúci vo flámskom jazyku a jeden vo francúzskom.

V súdnych okresoch je okrem toho **9 pracovných súdov a 9 obchodných súdov**.

Okresy sa ďalej členia na súdne kantóny a v každom z nich sa nachádza **zmierovací súd**. Na celom belgickom území je 187 kantónov.

Každá z desiatich provincií, ako aj správny okres hlavného mesta Bruselu, má **porotný súd**. Porotný súd nie je stálym súdom. Zostavuje sa vždy v prípade, keď majú byť pred ním postavení obžalovaní.

Charakter a závažnosť trestného činu, charakter sporu, ako aj hodnota nároku, o ktorý ide, určuje **druh súdu**, na ktorý sa treba obrátiť.

V niektorých prípadoch podstata sporu určuje súd, na ktorý sa treba obrátiť. Zmierovací sudca je príslušný v susedských sporoch a prvostupňový súd vo veci rozvodu. V iných prípadoch je kritériom postavenie účastníkov konania. Väčšinu sporov medzi obchodníkmi rieši v zásade obchodný súd.

Keď je príslušný súd určený, treba stanoviť **miesto**, kde sa vec bude prejednávať.

V **občianskoprávných záležitostiach** môže byť nárok predložený súdu, v obvode ktorého sa nachádza bydlisko odporcu, alebo súdu, v obvode ktorého vznikol záväzok alebo v obvode ktorého sa tento záväzok mal vykonať.

V **trestných záležitostiach** je takisto príslušný súd, v obvode ktorého došlo k trestnému činu, súd, v obvode ktorého má podozrivý prechodné bydlisko, a súd, v obvode ktorého by mohol byť nájdený. Pokiaľ ide o právnické osoby, ide o súd, v obvode ktorého sa nachádza sídlo alebo miesto podnikania tejto právnickej osoby.

Hierarchia súdov:

Súdy sú v súdnictve zorganizované v hierarchickej štruktúre. Štruktúra súdov je takáto:

4	KASAČNÝ SÚD		
3	Odvolací súd	Odvolací pracovný súd	Porotný súd
2	Prvostupňové súdy	Pracovné súdy	Obchodné súdy
1	Zmierovacie súdy	Policajné súdy	

Rozhodnutia prvostupňových súdov sú rozsudky („jugement“). Rozhodnutia odvolacích súdov, odvolacích pracovných súdov, porotných súdov a kasačného súdu sú súdne rozhodnutia („arrêt“).

Občianske súdy riešia predovšetkým súkromné spory medzi fyzickými a právnickými osobami.

Cieľom **trestných súdov** je trestať pôvodcov činov postihnutelných trestami stanovenými zákonom (trest odňatia slobody, trest povinnej práce, pokuta...).

Stáva sa, že jedna zo strán konania nesúhlasí s rozsudkom vyneseným súdom. Viacero druhov **opravných prostriedkov** umožňuje stranám konania alebo v niektorých prípadoch tretím osobám získať nové rozhodnutie vo veci, v ktorej už niektorý súd rozhodol. Opravné prostriedky sa delia na dve kategórie: riadne opravné prostriedky alebo mimoriadne opravné prostriedky.

Existujú dva druhy **riadnych opravných prostriedkov**: námietka a odvolanie.

Námietka umožňuje obžalovanému odsúdenému v neprítomnosti odvolať sa proti rozsudku. V takom prípade vec opätovne prevezme súd, ktorý vo veci rozhodol.

S výnimkou obmedzeného počtu prípadov, v ktorých to nie je možné, je **odvolanie** právom, ktoré môžu využiť všetky zúčastnené strany. Tak odsúdený, občiansky žalobca, navrhovateľ a žalovaný, ako aj prokuratúra, majú možnosť opätovného posúdenia konania. Odvolanie vždy skúma vyššia jurisdikcia ako tá, ktoré vyniesla prvý rozsudok.

Táto tabuľka poskytuje **prehľad súdov, ktoré rozhodujú vo veci odvolania**, a to v závislosti od inštancie, ktorá vyniesla rozsudok, voči ktorému sa podáva odvolanie:

Rozsudok	Odvolanie
Zmierovací sudca	– občianskoprávne záležitosti Prvostupňový súd (občianska sekcia)
	– obchodné záležitosti Obchodný súd
Policajný súd	– trestné záležitosti Prvostupňový súd (priestupkový súd)
	– občianskoprávne záležitosti Prvostupňový súd (občiansky súd)
Pracovný súd	Odvolací pracovný súd
Prvostupňový súd	Odvolací súd
Obchodný súd	Odvolací súd

V **odvolacom konaní** sudcovia (prvostupňových súdov) alebo radcovia (druhostupňových súdov) druhý a poslednýkrát rozhodujú o podstate sporu a vynesú konečné rozhodnutie. Strany v konaní však ešte majú možnosť **kasácie**.

Okrem týchto riadnych opravných prostriedkov totiž existujú aj **„mimoriadne“ opravné prostriedky**, pričom hlavným takýmto prostriedkom je **kasácia**. Tento opravný prostriedok na kasačnom súde nepredstavuje tretiu inštanciu alebo tretí stupeň súdnej moci. Kasačný súd neskúma skutkovú podstatu prípadu, ktorý mu bol predložený, ale kontroluje dodržiavanie právnych aspektov.

Okrem uvedených súdov existujú v Belgicku ďalšie dve jurisdikcie. Vykonávajú úlohu kontroly: **štátna rada a ústavný súd**. Štátna rada je vysoký správny súd a kontroluje štátnu správu. Koná, keď sa občan domnieva, že štátna správa porušila zákon. Úlohou ústavného súdu je ubezpečiť sa, že zákony, nariadenia a vyhlášky sú v súlade s ústavou a dozeráť na správne rozdelenie právomocí medzi verejnými orgánmi v Belgicku.

Právne databázy

🔗 [Portál Pouvoir judiciaire de Belgique](#) – Súdna moc Belgicka – poskytuje okrem iného prístup k judikatúre, belgickým právnym predpisom a k belgickému úradnému vestníku Moniteur belge.

Je prístup do týchto databáz bezplatný?

Áno, prístup do databáz je **bezplatný**.

Súvisiace odkazy

🔗 [Service Public Fédéral Justice \(Ministerstvo spravodlivosti\)](#)

Posledná aktualizácia: 28/07/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [bg](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Bulharsko

V tomto oddiele sú uvedené informácie o bulharskom justičnom systéme.

Organizácia justície – justičný systém

Súdnicstvo v Bulharsku je založené na trojstupňovom systéme súdov. Súdny sú štátnymi orgánmi, ktoré rozhodujú v občianskych, trestných a správnych veciach.

V Bulharsku existujú tieto súdy:

okresné súdy – 113

krajské súdy – 28

správne súdy – 28

Špecializovaný trestný súd – 1

odvolacie súdy – 5

Špecializovaný odvolací trestný súd – 1

vojenské súdy – 5

Vojenský odvolací súd – 1

Najvyšší kasačný súd – 1

Najvyšší správny súd – 1

Správa súdov

Organizácia a činnosť bulharských súdov sú upravené zákonom o justičnom systéme, v ktorom je stanovená štruktúra a zásady týkajúce sa fungovania justičných orgánov a ktorým sa riadi ich vzájomná súčinnosť, ako aj ich súčinnosť so zákonodarnými a výkonnými orgánmi.

Podľa zákona o justičnom systéme uverejneného v štátnom vestníku č. 64/2007 je najvyšším správnym orgánom Najvyššia justičná rada, ktorá je zodpovedná za riadenie justície a zabezpečenie jej nezávislosti. Určuje zloženie a organizáciu justície a riadi jej záležitosti bez toho, aby tým zasahovala do nezávislosti príslušných orgánov.

Najvyššia justičná rada určuje počet súdnych okresov a sídla okresných, krajských, správnych a odvolacích súdov na základe návrhu ministra spravodlivosti a v prípade vojenských súdov v koordinácii s ministrom obrany.

Miestna príslušnosť okresných, krajských, správnych, vojenských a odvolacích súdov sa nemusí nevyhnutne zhodovať so správnym rozdelením krajiny.

Typy súdov – stručný opis

Okresné súdy – okresné súdy sú hlavnými súdmi pre skúmanie prípadov na prvom stupni. Proti ich rozhodnutiam sa možno odvolať na príslušnom krajskom súde.

Krajské súdy – krajské súdy fungujú ako súdy prvého a druhého stupňa. Ako súdy prvého stupňa sa zaoberajú presne určenou kategóriou prípadov, ktoré súvisia so značnými sumami alebo majú významný spoločenský význam. Ako súdy druhého stupňa (odvolacie) preskúmavajú rozhodnutia prijaté okresnými súdmi.

Správne súdy – správne súdy disponujú právomocou nad všetkými postupmi, ktorých cieľom je: vydanie, zmena, zrušenie alebo anulácia správnych aktov; vyhlásenie neplatnosti dohody, na ktorú sa vzťahuje správny poriadok; náprava neoprávnených postupov alebo opomenutí správnych orgánov; ochrana proti nezákonnému nútenému výkonu; náprava škody spôsobenej nezákonným postupom, opatreniami alebo opomenutiami zo strany správnych orgánov a ich zamestnancov; náprava škody spôsobenej núteným výkonom; anulácia, zrušenie platnosti alebo revokovanie rozsudkov vydaných správnymi súdmi; vyhlásenie nepravosti správneho aktu, na ktorý sa vzťahuje správny poriadok.

Ktokoľvek môže podať návrh na určenie existencie alebo neexistencie správneho práva alebo právneho vzťahu, ak koná vo vlastnom záujme a neexistuje žiadna možnosť iného opravného prostriedku.

Prípady prešetruje správny súd, v rámci ktorého geografickej príslušnosti sa nachádza sídlo orgánu, ktorý vydal napadnutý správny akt. Ak je dané sídlo v zahraničí, prípady sa postupujú správnemu súdu v Sofii.

Správne akty, ktorými sa priamo vykonáva bulharská zahraničná, obranná alebo bezpečnostná politika, nepodliehajú súdnym odvolaniam, ak nie je právnym predpisom stanovené inak.

Ostatné špecializované súdy

Vojenské súdy prešetrujú ako súdy prvého stupňa trestnoprávne prípady týkajúce sa obvinení z trestných činov spáchaných generálmi, dôstojníkmi, poddôstojníkmi a radovými vojakmi bulharskej armády a civilnými zamestnancami ministerstva obrany, ako aj zamestnancami iných ministerstiev alebo agentúr v rámci štruktúr podliehajúcich ministrom obrany, zamestnancami národnej bezpečnostnej agentúry a národnej spravodajskej služby pri výkone povinností alebo v súvislosti s ním. Pre takéto prípady je súdom druhého stupňa vojenský odvolací súd. Jurisdikciu vojenských súdov stanovuje Trestný poriadok. Tieto súdy majú rovnaké právne postavenie ako krajské súdy.

Existuje len jeden **Vojenský odvolací súd**, ktorý preskúmava odvolania a námietky podané voči rozhodnutiam prijatým vojenskými súdmi v celej krajine.

Odvolacie súdy posudzujú odvolania a námietky podané voči rozsudkom súdov prvého stupňa (krajských súdov) v rámci ich miestnej príslušnosti.

Špecializovaný trestný súd, ktorý má sídlo v Sofii, je na rovnakom stupni ako krajský súd. Jeho jurisdikciu stanovujú právne predpisy. Trestné činy patriace do jurisdikcie Špecializovaného trestného súdu – v prvom rade tie, ktoré boli spáchané organizovanými kriminálnymi skupinami alebo na ich objednávku – sú podrobne uvedené v článku 411a Trestného poriadku.

Špecializovaný odvolací trestný súd posudzuje odvolania a námietky podané voči rozhodnutiam prijatým Špecializovaným trestným súdom.

Najvyšší kasačný súd je najvyššou súdnou inštanciou v trestnoprávných a občianskoprávných prípadoch. Do jeho jurisdikcie patrí celé územie Bulharskej republiky. Vykonáva najvyšší súdny dohľad nad správny a jednotným uplatňovaním právnych predpisov všetkými súdmi. Jeho sídlo je v Sofii.

Najvyšší správny súd vykonáva najvyšší súdny dohľad nad správny a jednotným uplatňovaním právnych predpisov správnymi súdmi.

Najvyšší správny súd sa zaoberá sťažnosťami a námietkami voči aktom Rady ministrov, predsedu vlády, podpredsedu vlády, ministrov, vedúcich iných inštitúcií priamo podriadených Rade ministrov, aktom Najvyššej justičnej rady, Bulharskej národnej banky, okresných guvernérov a iným aktom vydaným na základe zákona; rozhoduje v prípadoch týkajúcich sa spochybnenia zákonnosti štatutárnych nástrojov sekundárnych právnych predpisov; ako kasačná inštanca preskúmava súdne akty, rozhoduje v správnych veciach a preskúmava žiadosti o revokáciu konečných súdnych rozhodnutí v správnych veciach.

Rozhodcovský súd Bulharskej obchodnej a priemyselnej komory

Rozhodcovský súd urovnáva občianskoprávne spory a spory týkajúce sa interpretácie medzier v zmluvách alebo prispôsobenia zmlúv novým okolnostiam bez ohľadu na to, či len jedna zo strán alebo obe strany majú sídlo resp. pobyt v Bulharskej republike.

Ústavný súd Bulharskej republiky

Bulharský [Ústavný súd](#) pôsobí ako garant nezvratnosti demokratických procesov v Bulharsku, ktorých uskutočňovanie je hlavným cieľom Ústavy. Tento súd nie je súčasťou justičného systému; ide o nezávislý orgán, ktorého právomoci vyplývajú priamo z Ústavy a ktorého činnosť sa riadi osobitným právnym predpisom. Rozhodnutia súdu týkajúce sa okrem iného ochrany ľudských práv a právnych záujmov občanov, rozdelenia právomocí, nedotknuteľnosti súkromného vlastníctva, slobodného podnikania, nezávislosti médií, zákazu cenzúry a ústavnosti Rámcového dohovoru na ochranu národnostných menšín si získali značné verejné a medzinárodné uznanie.

Právna databáza

Každý súd v Bulharsku spravuje webovú stránku, na ktorej poskytuje informácie o štruktúre súdu a jeho činnostiach, ako aj o minulých a súčasných prípadoch.

Na webovej stránke [Najvyššej justičnej rady](#) je uvedený podrobný zoznam súdov v Bulharsku spolu s ich adresami a webovými stránkami (len v bulharskom jazyku).

Hlavné webové stránky súdov:

[Okresný súd Sofie \(Sofijski Rayonen Sad\)](#) (SRS)

[Miestny súd Sofie \(Sofijski Gradski Sad\)](#) (SGS)

Krajský súd Sofie (Sofijski Okrazhen Sad) (SOS)

[Špecializovaný trestný súd \(Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (SpNS)

Odvolací súd Sofie (Sofijski Apelativen Sad) (SAS)

[Vojenský odvolací súd \(Voenno Apelativen Sad\)](#)

[Špecializovaný odvolací trestný súd \(Apelativen Spetsializiran Nakazatelen Sad\)](#) (ASpNS)

[Najvyšší správny súd \(Varhoven Administrativen Sad\)](#) (VAS)

[Najvyšší kasačný súd \(Varhoven Kasatsionen Sad\)](#) (VKS)

[Ústavný súd \(Konstitutsionen Sad\)](#) (KS)

Elektronické právne databázy:

platené

[Apis](#)

[Ciela](#)

[Právnická encyklopédia \(Yuridicheska Entsiklopedia\)](#)

bezplatné

[Lex](#)

[Elektronický úradný vestník \(Elektronen Darzhaven Vestnik\)](#)

Iné užitočné webové stránky poskytujúce právne informácie

[Národné zhromaždenie \(Narodno Sabranie\)](#)

[Rada ministrov \(Ministerski Saveŭ\)](#)

[Ministerstvo spravodlivosti \(Ministerstvo na Pravosadieto\)](#)

[Najvyššia justičná rada \(Vissh Sadeben Saveŭ\)](#)

Posledná aktualizácia: 29/06/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Česko

Organizácia súdnictva/justičné systémy

Súdny systém Českej republiky tvorí Ústavný súd Českej republiky a sústava tzv. všeobecných súdov.

Sústavu všeobecných súdov tvorí Najvyšší súd, Najvyšší správny súd, vrchné súdy, krajské súdy a okresné súdy.

Správa súdov

Ústredným orgánom štátnej správy súdov je Ministerstvo spravodlivosti Českej republiky.

Ministerstvo spravodlivosti vykonáva štátnu správu vrchných, krajských a okresných súdov v rozsahu stanovenom zákonom č. 6/2002 Zb. o súdoch a sudcoch, buď priamo alebo prostredníctvom predsedov týchto súdov, štátnu správu okresných súdov môže vykonávať aj prostredníctvom predsedov krajských súdov.

Niektoré úkony ústrednej štátnej správy vykonáva predseda Najvyššieho súdu Českej republiky (príp. jeho podpredseda) a predseda Najvyššieho správneho súdu Českej republiky (príp. jeho podpredseda).

Orgány štátnej správy súdov vykonávajú štátnu správu súdov s prihliadnutím na vyjadrenie príslušných sudcovských rád, ktoré sú zriadené na Najvyššom súde Českej republiky, na Najvyššom správnom súde Českej republiky, na vrchných súdoch, krajských súdoch a na väčších okresných súdoch.

Niektoré správne činnosti vykonáva riaditeľ správy súdov, ktorý je podriadený predsedovi súdu.

Druhy súdov – krátky opis

Sústavu všeobecných súdov tvoria štyri organizačné články:

okresné súdy; im na roveň sú postavené obvodné súdy v hlavnom meste Prahe a Mestský súd v Brne, krajské súdy v Brne, Českých Budějoviciach, Hradci Králové, Ostrave, Plzni, Prahe, Ústí nad Labem a Mestský súd v Prahe, vrchné súdy v Prahe a Olomouci, Najvyšší súd v Brne a Najvyšší správny súd v Brne.

Sústavu zvláštnych súdov tvorí jedine Ústavný súd Českej republiky.

Hierarchia súdov

Česká republika má dvojinštančný systém, ktorý je určujúci pre hierarchické usporiadanie v rámci opravného systému. Z tohto hľadiska je hierarchický pomer medzi súdmi čo do stupňa súdnej sústavy, na ktorom sa príslušný článok súdnej sústavy nachádza, trojstupňový.

Bližšie informácie sú uvedené v oddiele, ktorý sa zaoberá všeobecným súdnictvom v Českej republike.

Podľa zákona č. 6/2002 Zb. o súdoch a sudcoch:

Okresné súdy

- rozhodujú ako súdy prvého stupňa, pokiaľ zákony o konaní pred súdmi nestanovujú inak,
- rozhodujú v ďalších zákonom stanovených prípadoch.

Krajské súdy

- rozhodujú v prípadoch stanovených zákonmi o konaní pred súdmi ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali na prvom stupni okresné súdy patriace do ich obvodu,
- rozhodujú v prípadoch stanovených zákonmi o konaní pred súdmi ako súdy prvého stupňa,
- rozhodujú vo veciach správneho súdnictva v prípadoch stanovených zákonom,
- rozhodujú v ďalších zákonom stanovených prípadoch.

Vrchné súdy

- rozhodujú v prípadoch stanovených zákonmi o konaní pred súdmi ako súdy druhého stupňa vo veciach, v ktorých rozhodovali na prvom stupni krajské súdy patriace do ich obvodu,
- rozhodujú v ďalších zákonom stanovených prípadoch.

Najvyšší súd Českej republiky

Najvyšší súd ako vrcholný súdny orgán vo veciach patriacich do právomoci súdov v občianskom súdnom konaní a v trestnom konaní zaisťuje jednotu a zákonnosť rozhodovania tým, že

- rozhoduje o mimoriadnych prostriedkoch nápravy v prípadoch stanovených zákonmi o konaní pred súdmi,
- rozhoduje v iných prípadoch stanovených osobitným právnym predpisom alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovil súhlas parlament, ktorou je Česká republika viazaná a ktorá bola vyhlásená.

Najvyšší súd ďalej rozhoduje

- o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutí súdov cudzích krajín, ak to vyžaduje osobitný právny predpis alebo medzinárodná zmluva, s ktorou vyslovil súhlas parlament, ktorou je Česká republika viazaná a ktorá bola vyhlásená,
- v ďalších prípadoch stanovených osobitným právnym predpisom alebo medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovil súhlas parlament, ktorou je Česká republika viazaná a ktorá bola vyhlásená.

Najvyšší súd sleduje a vyhodnocuje právoplatné rozhodnutia súdov v občianskom súdnom konaní a v trestnom konaní a na ich základe v záujme jednotného rozhodovania súdov zaujíma stanoviská k rozhodovacej činnosti súdov vo veciach určitého druhu.

Podľa zákona č. 150/2002 Zb. – súdny správny poriadok:

Najvyšší správny súd Českej republiky

Najvyšší správny súd ako vrcholný súdny orgán vo veciach patriacich do právomoci súdov v správnom súdnictve zaisťuje jednotu a zákonnosť rozhodovania tým, že rozhoduje o kasačných sťažnostiach v prípadoch stanovených týmto zákonom, a ďalej rozhoduje v ďalších prípadoch stanovených týmto alebo osobitným zákonom.

Najvyšší správny súd sleduje a vyhodnocuje právoplatné rozhodnutia súdov v správnom súdnictve a na ich základe v záujme jednotného rozhodovania súdov zaujíma stanoviská k rozhodovacej činnosti súdov vo veciach určitého druhu.

V záujme zákonného a jednotného rozhodovania správnych orgánov sa Najvyšší správny súd v prípadoch a postupom podľa tohto zákona môže pri svojej rozhodovacej činnosti uznieť na zásadnom uznesení.

Právna databáza

[Portál súdnictva](#)

[Portál verejnej správy](#)

Je prístup do databázy bezplatný?

Obidva internetové portály sú prístupné bezplatne.

Stručný opis obsahu

Internetový portál [Justice](#) obsahuje informácie o ministerstve spravodlivosti, jednotlivých súdoch, štátnom zastupiteľstve, ako aj ich kontaktné údaje. Na úradnom portáli vlády sú k dispozícii právne predpisy Českej republiky vyhlásené v Zbierke zákonov.

Posledná aktualizácia: 15/06/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Dánsko

V tejto časti sa uvádza prehľad súdneho systému v Dánsku.

Organizácia súdnictva – systémy súdnictva

Dánsky systém súdnictva tvorí:

najvyšší súd

dva vrchné súdy (High Courts)

námorný a obchodný súd

pozemkový súd

24 okresných súdov

súdy Faerských ostrovov a Grónska

Rada pre povolenie odvolaní

Špeciálny súd pre disciplinárne konanie a revíziu

dánska rada pre menovanie sudcov

dánska správa súdov

Správa súdov

Súdy spravuje **dánska správa súdov**. Bola zriadená ako nezávislá inštitúcia **1. júla 1999**. Tento orgán zabezpečuje riadnu a primeranú správu finančných prostriedkov, zamestnancov, budov a IT súdov a Rady pre povolenie odvolaní.

Dánsku správu súdov riadi **rada guvernéro**v a **riaditeľ**. Dánska správa súdov patrí pod ministerstvo spravodlivosti, ale minister nemá žiadne právomoci na vydávanie pokynov a nemôže meniť rozhodnutia dánskej správy súdov.

Rada guvernérov je najvyšší výkonný orgán a všeobecne zodpovedný za činnosť dánskej správy súdov. Riaditeľ, ktorého rada guvernérov menuje a odvoláva, je zodpovedný za každodennú riadiacu činnosť. Riaditeľ nemusí mať právnické vzdelanie.

Zákon o dánskej správe súdov stanovuje zloženie rady guvernérov dánskej správy súdov. Rada guvernérov má 11 členov, ôsmi sú zástupcami súdov, jeden je právny zástupca a dvaja majú osobitné znalosti manažérskeho a sociálneho prostredia.

Právne databázy

V prípade záujmu o ďalšie informácie prieběžne nahliadnite do aktualizovaného prehľadu a opisu [dánskeho systému súdnictva](#).

Súvisiace odkazy

[Agentúra pre občianske veci](#)

Posledná aktualizácia: 04/05/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [de](#).

Vnútroštátne justičné systémy - Nemecko

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Nemecku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Vzhľadom na spolkový zákon Nemeckej spolkovej republiky je aj súdny systém štruktúrovaný na spolkovej úrovni. Jurisdikciu vykonávajú spolkové súdy a súdy **16 spolkových krajín** (Länder). Za vykonávanie spravodlivosti sú zodpovedné spolkové krajiny.

Nemecký súdny systém je rozdelený do piatich **nezávislých špecializovaných sekcií alebo jurisdikcií**:

poriadková jurisdikcia;

pracovná jurisdikcia;

všeobecná správna jurisdikcia;

daňová jurisdikcia;

sociálna jurisdikcia.

Okrem týchto špecializovaných jurisdikcií existuje aj ústavná jurisdikcia, ktorá pozostáva zo **spolkového ústavného súdu** a **ústavných súdov spolkových krajín**.

Prehľad štruktúry súdov nájdete na webovej stránke [nemeckého spolkového ministerstva spravodlivosti](#).

Správa súdov

Súdy spolkových krajín vo všeobecnosti spravujú spolkové ministerstvá spravodlivosti. Na spolkovej úrovni je spolkový **minister spravodlivosti** zodpovedný za [spolkový súdny dvor](#), [spolkový správny súd](#) a [spolkový finančný súd](#). Spolkové ministerstvo práce a sociálnych vecí je zodpovedné za [spolkový pracovný súd](#) a [spolkový sociálny súd](#).

Príslušné ministerstvá spravujú aj potrebné rozpočtové zdroje. Jedinou výnimkou je [spolkový ústavný súd](#), ktorý získal organizačnú autonómiu ako nezávislý ústavný orgán. Predkladá svoj vlastný súdny rozpočet na schválenie.

Druhy súdov – krátky opis

V Nemecku je štruktúra súdov rozdelená medzi poriadkovú jurisdikciu a špecializované súdy. Poriadková jurisdikcia pozostáva z občianskoprávnej a trestnej jurisdikcie. Medzi špecializované súdy patria správne súdy, finančné súdy, pracovné súdy a sociálne súdy. Okrem toho existuje aj ústavná jurisdikcia, ktorá pozostáva zo Spolkového ústavného súdu a ústavných súdov spolkových krajín.

Hierarchia súdov

Prejdite na [hierarchiu súdov \(prehľad\)](#), ktorú zabezpečuje spolkové ministerstvo spravodlivosti.

Súvisiace odkazy

[Webová stránka nemeckého spolkového ministerstva spravodlivosti](#)

[Spolkový súdny dvor](#)

[Spolkový správny súd](#)

[Spolkový finančný súd](#)

[Spolkový pracovný súd](#)

[Spolkový sociálny súd](#)

[Spolkový ústavný súd](#)

[Spolkové ministerstvo spravodlivosti](#)

Posledná aktualizácia: 14/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Estónsko

V tejto časti nájdete prehľad sústavy súdov v Estónsku.

Organizácia súdnictva – justičný systém

Podľa estónskej ústavy patrí súdna moc výhradne nezávislým súdom. Súdny musí vykonávať spravodlivosť v súlade s ústavou a ďalšími právnymi aktmi. Podľa ústavy má estónsky súdny systém výlučnú právomoc na výkon spravodlivosti. Súdna moc je pri výkone svojich povinností oddelená od výkonnej aj zákonodarnej moci.

Správa súdnictva

Správu prvostupňových a druhostupňových súdov má na starosti ministerstvo spravodlivosti a rada pre správu súdov. Rada pre správu súdov je poradným orgánom vytvoreným na správu sústavy súdov a jej činnosť riadi predseda najvyššieho súdu. Súdny prvého a druhého stupňa sú financované z verejných zdrojov (z rozpočtu ministerstva spravodlivosti). Najvyšší súd sám zodpovedá za svoju správu a disponuje vlastným rozpočtom.

Rada pre správu súdov sa skladá z:

predsedu najvyššieho súdu (je zároveň predsedom rady),
piatich sudcov vymenovaných na tri roky všetkými sudcami zasadajúcimi v pléne (*en banc*),
dvoch členov Estónskeho parlamentu,
advokáta menovaného radou advokátskej komory,
generálneho prokurátora alebo ním vymenovaného prokurátora,
justičného kancelára alebo ním vymenovaného zástupcu,
ministra spravodlivosti alebo ním vymenovaného zástupcu, ktorý sa zúčastňuje na zasadnutiach rady, na ktorých má právo vystúpiť.
Ďalšie informácie o rade pre správu súdov môžete nájsť [tu](#).

Hierarchia súdov

Estónsky súdny systém pozostáva z **troch stupňov**:

miestne a správne súdy sú súdmi prvého stupňa,

oblastné súdy (odvolacie súdy) sú súdmi druhého stupňa,

najvyšší súd je súdom poslednej inštancie (kasácia).

Miestne súdy, ktoré fungujú ako všeobecné súdy, rozhodujú občianskoprávne veci, trestné veci a priestupky. Správne súdy rozhodujú tie správne veci, ktoré podľa zákona spadajú do ich pôsobnosti. Oblastné súdy sú druhostupňovými súdmi, ktoré rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam miestnych a správnych súdov. Najvyšší súd je vrcholným článkom súdnej sústavy, ktorý rozhoduje o kasačných opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam oblastných súdov. V pôsobnosti najvyššieho súdu je aj preskúmanie súladu s ústavou.

Právne databázy

Všeobecné informácie o estónskom právnom systéme nájdete na webovej lokalite [ministerstva spravodlivosti](#).

Všeobecné informácie o estónskom právnom systéme nájdete na [webovej lokalite súdov](#).

Je prístup do tejto databázy bezplatný?

Prístup k informáciám o estónskom právnom a súdnom systéme je **bezplatný**.

Posledná aktualizácia: 06/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Írsko

V tejto časti nájdete prehľad o súdnom systéme v Írsku.

Organizácia súdnictva – Írsko

[Súdna služba](#) (*Courts Service*), ktorá je nezávislou právnickou osobou, ktorá vznikla v novembri 1999 a bola vládou zriadená podľa zákona o súdnej službe z roku 1998 (*Courts Service Act*), má tieto zákonné povinnosti:

- spravovať súdy;
- poskytovať podporné služby sudcom;
- poskytovať verejnosti informácie o súdnom systéme;
- obstarávať, spravovať a udržiavať budovy súdov a
- zabezpečovať technickú vybavenosť pre používateľov súdov.

V ústave Írsku sa stanovuje, že spravodlivosť sa vykonáva na súdoch zriadených zákonom sudcami, ktorých menuje prezident na návrh vlády; sudcovia na všetkých súdoch sú podľa ústavy pri výkone svojich súdnych funkcií úplne nezávislí. Sudca nemôže byť z funkcie odvolaný s výnimkou stanovených prípadov správania v rozpore s právom alebo pracovnej nespôsobilosti a len na základe uznesenia v oboch komorách parlamentu (*Oireachtas*).

Hierarchia súdov

Ústava načrtáva štruktúru systému súdov, ktorú tvoria konečný odvolací súd, teda Najvyšší súd (*Supreme Court*), a súdy prvej inštancie, medzi ktoré patrí Vyšší súd (*High Court*) s neobmedzenou jurisdikciou v trestných a občianskoprávných veciach a súdy s obmedzenou jurisdikciou, t. j. obvodný súd (*Circuit Court*) a okresný súd (*District Court*), ktoré sú organizované na regionálnej báze.

V súvislosti s trestnými procesmi článok 38 uvádza, že „nikto nesmie byť súdený na základe žiadneho obvinenia z trestného činu iným spôsobom ako v riadnom zákonnom procese“. Menej závažné trestné činy sa prejednávajú na súdoch v skrátanom konaní, zatiaľ čo osoba obvinená zo závažnejšieho trestného činu nemôže byť súdená bez prítomnosti poroty. Ústava tiež ustanovuje zriadenie špeciálnych súdov s cieľom zabezpečiť účinný výkon spravodlivosti vtedy, ak by na to právomoc všeobecných súdov nestačila.

Súdne pojednávania sú verejné s výnimkou tých, pri ktorých je nápis „*in camera*“, čo znamená, že tento prípad je prejednávaný s vylúčením verejnosti.

Súdy, ktoré rozhodujú o občianskoprávných veciach, sú organizované v týchto štruktúrach:

Najvyšší súd	Vyšší súd
(so sídlom v Dubline) odvolací súd	(so sídlom v Dubline) súd prvého stupňa a odvolací súd pre rozhodnutia obvodného súdu a niektorých ďalších súdov
Obvodný súd	Okresný súd

(so sídlom v každom z 26 miest jednotlivých grófstiev)
súd prvého stupňa pre nároky do 38 092,14 EUR a odvolací súd pre rozhodnutia
okresného súdu a niektorých ďalších súdov

(so sídlom v 24 okresoch)
súd prvého stupňa pre nároky do 6 348,69 EUR
(zahŕňa konania vo veciach s nízkou hodnotou sporu pre niektoré
nároky spotrebiteľov do 1 269,74 EUR)

Posledná aktualizácia: 18/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Grécko

V tejto časti nájdete prehľad sústavy súdov v Grécku.

Organizácia súdnictva – justičný systém

Spravodlivosť je v Grécku jednou z troch funkcií štátu. Podľa zásady **delby moci** je súdnictvo **nezávislé** od zákonodarných a výkonných orgánov.

Druhy súdov – krátky opis

Súdy v Grécku sú rozdelené do týchto hlavných **kategórií**:

Správne súdy (*Dioikitika dikastiria*)

Civilné súdy (*Politika dikastiria*)

Trestné súdy (*Poinika dikastiria*)

Správa súdov

Súdy spravujú súdni úradníci a podľa potreby najmä predseda Súdneho dvora alebo trojčlenná rada súdu.

Hierarchia súdnictva

Civilné súdy:

najvyšší súd (*Areios Pagos*), odvolací súd, súdy prvého stupňa, okresné súdy

Trestné súdy:

najvyšší súd, odvolacie súdy, nižšie súdy, priestupkové súdy

Správne súdy:

Štátna rada, správne odvolacie súdy, správne súdy

Súvisiace odkazy

[Štátna rada](#)

[Prvostupňový správny súd v Aténach](#)

[Úrad generálneho prokurátora na prvostupňovom súde v Aténach](#)

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Najvyšší súd](#)

Posledná aktualizácia: 12/03/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [es](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Španielsko

Táto časť poskytuje celkový prehľad súdneho systému v Španielsku.

Organizácia súdnictva. Súdny systém

Výkon spravodlivosti

Z hľadiska súčasných právnych systémov predstavuje španielsky systém takzvaný kontinentálny model.

Základnými vlastnosťami tohto modelu sú:

oddelenie verejného a súkromného sektora právneho systému, ktorý je rozdelený na sekcie, ktoré zahŕňajú ústavnoprávne, trestnoprávne, správne, daňové, občianskoprávne, obchodnoprávne, pracovnoprávne a procesné veci,

prednosť štatutárneho práva a písaného práva v rámci systému prameňov vymedzených v občianskom zákonníku, ktorými sú zákon, obyčaj a všeobecné zásady práva,

hierarchická organizácia súdnictva so systémom súdnych odvolaní.

Druhy súdov – stručný opis

V španielskej ústave z roku 1978 sa uvádza, že Španielsko je sociálny a demokratický štát, v ktorom sa uplatňujú zásady právneho štátu a ktorý presadzuje slobodu, spravodlivosť, rovnosť a politický pluralizmus ako základné hodnoty svojho právneho systému.

Ústava je založená na nerozlučnej jednote španielskeho národa, spoločnej a nedeliteľnej vlasti všetkých Španielov. Uznáva a zaručuje sa v nej právo na samosprávu národností a regiónov, z ktorých sa skladá, a na solidaritu medzi nimi.

Hlava VI ústavy sa týka súdnictva, pričom v článku 117 sa uvádza, že zásada jednoty súdnej moci je základom organizácie a fungovania súdov.

Všetky tieto zásady formujú organizáciu súdov v Španielsku a podmieňujú existenciu jednotného súdnictva, ktoré tvoria všeobecné súdy.

Existujú početné súdy, ktoré si medzi sebou delia prácu podľa kritérií na určenie právomocí (podľa predmetu, sumy, osoby, funkcie alebo regiónu), keďže jednota súdnej moci nevylučuje existenciu rôznych súdov s rôznymi oblasťami právomocí.

Činnosť všeobecných súdov upravuje organický zákon o súdnej moci ustanovený v článku 122 ústavy z roku 1978.

Je nutné rozlišovať medzi tromi základnými aspektmi:

územným aspektom;

či na súde pôsobí samosudca alebo senát;

príslušnosťou.

Územný aspekt

V súlade s dôvodovou správou k ústavnému zákonu 6/1985 z 1. júla 1985 o súdnej moci je štát na súdne účely **územne** rozdelený na obce, okresy (*partidos*), provincie a autonómne oblasti, v ktorých majú právomoci zmierovacie súdy (*Juzgados de Paz*), súdy prvého stupňa pre predbežné vyšetrovanie (*Juzgados de Primera Instancia e Instrucción*), správne súdy (*Juzgados de lo Contencioso-Administrativo*), pracovné tribunály (*Juzgado de lo Social*), súdy

dohliadajúce na výkon trestu (*Juzgados de Vigilancia Penitenciaria*) a súdey pre mladistvých (*Juzgados de Menores*), provinčné súdey (*Audiencias Provinciales*) a vrchné súdey autonómnych oblastí (*Tribunales Superiores de Justicia*). Celoštátne právomoci majú národný trestný a správny súd (*Audiencia Nacional*), najvyšší súd (*Tribunal Supremo*), ústredné súdey pre predbežné vyšetrovanie (*Juzgados Centrales de Instrucción*) a ústredné správne súdey (*Juzgados Centrales de lo Contencioso-administrativo*).

Samosudca alebo senát

Samosudca pôsobí na všetkých súdoch s výnimkou najvyššieho súdu, národného trestného a správneho súdu, vrchných súdov autonómnych oblastí a provinčných súdov.

Najvyšší súd sa skladá z predsedu, predsedov jednotlivých komôr (*presidentes de sala*) a sudcov (*magistrados*) určených zákonom pre každú z komôr. Existuje päť komôr: občianska, trestná, správna, pracovná a vojenská.

Národný trestný a správny súd (*Audiencia Nacional*) sa skladá z predsedu, predsedov jednotlivých komôr a sudcov určených zákonom pre každú z komôr (odvolacia, trestná, správna a pracovná).

Vrchné súdey autonómnych oblastí (*Tribunales Superiores de Justicia*) tvoria štyri komory (občianska, trestná, správna a pracovná). Skladajú sa z predsedu, ktorý je zároveň predsedom občianskej a trestnej komory, predsedov komôr a sudcov určených zákonom pre každú z komôr.

Provinčné súdey (*Audiencias Provinciales*) sa skladajú z jedného predsedu a dvoch alebo viacerých sudcov. Zaoberajú sa občianskoprávnymi a trestnoprávnymi vecami. Niektoré sekcie môžu mať rovnaké zloženie.

Súdny úrad

Ústavný zákon o súdnej moci vymedzuje súdny úrad (*Oficina Judicial*) ako správnu organizáciu, ktorá podporuje prácu sudcov a súdov.

Jeho úlohou je zvyšovať efektívnosť, účinnosť a transparentnosť súdnych konaní, zjednodušovať riešenie prípadov a podporovať spoluprácu a koordináciu medzi rôznymi orgánmi. Tento úrad bol teda zriadený v snahe zaistiť kvalitnú verejnú službu, ktorá je blízko k ľuďom, je v súlade s ústavnými hodnotami a uspokojuje skutočné potreby občanov.

Ide o nový organizačný model, ktorým sa zavádzajú moderné metódy riadenia založené na kombinácii rôznych správnych jednotiek: jednotiek, ktoré poskytujú priamu podporu pre súdne konania a zodpovedajú niekdajším súdom (*juzgados*), pričom pomáhajú sudcom v ich sudcovských povinnostiach, a spoločných procesných služieb vedených súdnymi úradníkmi (*Secretarios Judiciales*) rozhodujúcimi o všetkých úlohách, ktoré nie sú vyslovene súdne, ako je prijímanie písomností, správa predvolaní, vymáhanie rozhodnutí, mimosúdne konania, predkladanie návrhov na súdne konania, oznámenia stranám, odstraňovanie procesných nedostatkov atď., a tieto úlohy aj vykonávajú.

Existujú tri druhy spoločných procesných služieb:

spoločná všeobecná služba,

spoločná služba na správu prípadov,

spoločná služba na vymáhanie rozhodnutí.

V novembri 2010 sa nový organizačný model zaviedol v mestách Burgos a Murcia. Vo februári 2011 sa zriadil súdny úrad v mestách Cáceres a Ciudad Real a v júni 2011 v mestách León, Cuenca a Mérida. V roku 2013 bude zriadený aj v Ceute a Melille. Tento model funguje spolu s bývalým modelom súdnej správy (*juzgados a tribunals*), ktorý sa používa všade inde v Španielsku.

Právomoci

Okrem územného aspektu sa veci alebo otázky, ktoré sa môžu dostať pred súd, líšia aj svojím charakterom a riešia sa preto v rámci **štyroch súdnych systémov** :

Občianske súdey: riešia spory, ktoré nie sú výslovne pridelené súdom iného druhu. Možno ich teda opísať ako všeobecné súdey.

Trestné súdey: trestnoprávne veci a konania sa musia riešiť v rámci trestného systému. V španielskom práve však možno súčasne s trestným oznámením podať aj civilnú žalobu vyplývajúcu z trestného činu. V takom prípade trestný súd stanoví primeranú náhradu škôd, ktorá sa má vyplatiť ako náhrada straty spôsobenej trestným činom alebo priestupkom.

Správne súdey: skúmajú zákonnosť postupov orgánov verejnej moci a finančné nároky vznesené proti nim.

Pracovné tribunály: zaoberajú sa nárokmi podľa pracovného práva v rámci jednotlivých sporov medzi zamestnancami a zamestnávateľmi vyplývajúcich z pracovnej zmluvy aj v rámci kolektívneho vyjednávania, ako aj nárokmi v oblasti sociálneho zabezpečenia alebo nárokmi voči štátu, ak štát nesie zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov.

Okrem týchto štyroch súdnych systémov pôsobia v Španielsku aj vojenské súdey.

Vojenské súdey predstavujú výnimku zo zásady jednoty súdnej moci.

Ďalšie informácie nájdete v prehľade informácií o všeobecných súdoch v Španielsku.

V Španielsku neexistuje systém mimoriadnych súdov. V rámci uvedených súdnych systémov **však boli vytvorené špecializované súdey, ktoré rozhodujú o osobitných otázkach, napríklad súdey zaoberajúce sa násilím páchaným na ženách, súdey dohliadajúce na výkon trestu a súdey pre mladistvých. Sú to všeobecné súdey, ale špecializujú sa na konkrétne oblasti. Ďalšie informácie nájdete v informačnom prehľade o špecializovaných súdoch v Španielsku.**

Hierarchia súdov

Na základe systému odvolaní vznikla hierarchická štruktúra súdov v rámci systému odvolaní.

Ak sa chcete dozvedieť, aké možnosti odvolania existujú a na ktorom súde sa má podať odvolanie, musíte zistiť, čo španielsky právny systém hovorí o právomociach jednotlivých súdov. **Ďalšie informácie nájdete v informačnom prehľade o všeobecných súdoch v Španielsku.**

Databázy právnych predpisov

Je prístup k databázam bezplatný?

Áno, prístup je bezplatný.

Stručný súhrn obsahu

Databázy právnych predpisov: [španielsky štátny úradný vestník](#).

Databázy judikatúry: [stredisko súdnych dokumentov](#).

Súvisiace prepojenia

[GENERÁLNA RADA SÚDNEJ MOCI](#)

Posledná aktualizácia: 17/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Francúzsko

V tejto časti nájdete prehľad organizácie súdov.

Organizácia súdnictva – všeobecné súdey a správne súdey

Súdy prvého a druhého stupňa a ich hierarchia

Všeobecné súdy

1. Prvý stupeň:

Súdy pre občianskoprávne veci

Všeobecný súd (*Tribunal judiciaire*)

Špecializované súdy pre občianskoprávne veci (pracovný súd – *Conseil de prud'hommes*, obchodný súd – *Tribunal de commerce...*)

Trestné súdy

Policajný súd – *Tribunal de police* (rozhodujúci o priestupkoch – *contraventions*)

Trestný súd – *Tribunal correctionnel* (rozhodujúci o menej závažných trestných činoch určitých kategórií – *délits*)

Porotný súd – *Cour d'assises* (rozhodujúci o najzávažnejších a obzvlášť závažných trestných činoch – *crimes*)

2. Druhý stupeň: odvolacie súdy (*Cours d'Appel*)

3. Kasačný súd (*Cour de cassation*)

Správne súdy

1. Prvý stupeň

Správny súd (*Tribunal administratif*)

Špecializované správne súdy (finančné súdy, ako je regionálna účtovná komora – *chambre régionale des comptes*, súdy pre veci sociálnej pomoci, disciplinárne súdy)

2. Druhý stupeň

Správne odvolacie súdy (*Cours administratives d'appel*)

Špecializované správne odvolacie súdy (Dvor audítorov – *Cour des comptes*, Ústredná komisia sociálnej pomoci – *Commission centrale d'aide sociale...*)

3. Štátna rada (*Conseil d'Etat*)

Podrobnejšie informácie nájdete na [webovom sídle Štátnej rady](#).

Právne databázy

Právne databázy sú vo Francúzsku prístupné na internete ako verejná služba. Webové sídlo [Légifrance](#) tak obsahuje:

[rozsudky Kasačného súdu a odvolacích súdov](#) (databázy CASS, INCA a CAPP),

[rozhodnutia Štátnej rady](#),

[rozhodnutia správnych odvolacích súdov](#),

[rozhodnutia vybraných správnych súdov](#) (v databáze JADE).

Je prístup do týchto databáz bezplatný?

Prístup do týchto databáz je bezplatný.

Súvisiace odkazy

Vyhľadať príslušné súdy

Organizácia súdnictva – Francúzsko

Posledná aktualizácia: 19/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Chorvátsko

Justičný systém v Chorvátskej republike

V ústave Chorvátskej republiky sa stanovuje, že verejná moc je v Chorvátsku organizovaná podľa zásady tripartitného oddelenia právomocí, pričom zákonodarnú moc má chorvátsky parlament, výkonnú moc vládza Chorvátskej republiky a súdnu moc súdy Chorvátskej republiky; tieto zložky moci navzájom spolupracujú a kontrolujú sa, pričom si pri svojej činnosti a rozhodovaní zachovávajú nezávislosť od ostatných zložiek moci. Súdy ako vykonávatelia súdnej moci vykonávajú spravodlivosť v súlade s ústavou, so zákonmi, s právnymi predpismi a medzinárodnými zmluvami, ktoré Chorvátska republika podpísala a ratifikovala. Sudcovská funkcia je zverená sudcom menovaným Štátnou súdnou radou. Pri vykonávaní sudcovskej funkcie musia byť sudcovia nezávislí a autonómni a v súlade so zákonom majú imunitu. Sudcovská funkcia je trvalá a sudca nesmie vykonávať žiadnu inú funkciu.

Súdny (justičný) systém Chorvátskej republiky sa skladá zo súdnictva (súdy), autonómnych a nezávislých justičných orgánov (prokuratúry), výkonných orgánov (ministerstvo spravodlivosti), autonómnych a nezávislých orgánov (Štátna súdna rada a Rada prokurátorov), autonómnej a nezávislej služby (právnické povolanie), autonómnej a nezávislej verejnej služby (notári) a verejnej inštitúcie (Justičná akadémia).

Organizácia súdneho systému v Chorvátskej republike

Úlohou ministerstva spravodlivosti je chrániť základné hodnoty právneho poriadku, zabezpečovať podmienky pre jeho riadne fungovanie a ďalší rozvoj súdneho systému.

Ministerstvo spravodlivosti vykonáva:

správne a iné úlohy súvisiace:

s občianskym, trestným, priestupkovým a obchodným právom a so správnym súdnictvom; s organizáciou, fungovaním a odbornou prípravou v rámci orgánov zaoberajúcich sa výkonom sankcií za trestné činy a prečiny; so správnymi a inými úlohami týkajúcimi sa notárskych a právnických povolání; so súdnymi a notárskymi poplatkami; s medzinárodnou právnou pomocou a inými formami právnej pomoci; s výkonom sankcií za trestné činy a prečiny, udeľovaním milosti a podmieneným prepustením; s administratívnymi a odbornými úlohami týkajúcimi sa probačného dohľadu pri rozhodovaní o trestnom stíhaní a pri výbere druhu a rozsahu trestných sankcií; s výkonom trestov nezahŕňajúcich odňatie slobody uložených dospelým páchatateľom trestných činov; s úlohami v oblasti vývoja a koordinácie systému na podporu obetí trestných činov a svedkov; s digitalizáciou súdnictva a **monitorovaním vykonávania administratívnych úloh v rámci justičných orgánov, prokuratúry a orgánov presadzovania práva;**

správne a iné úlohy súvisiace:

s právom vlastníctva, majetkovými vecami týkajúcimi sa vyvlastnenia a iných obmedzení vlastníctva, majetkovými vecami týkajúcimi sa výstavby, poľnohospodárskej a lesnej pôdy, sceľovania pozemkov, predaja a nákupu pozemkov a budov a poľnohospodárskych činností, ktoré nepatria do právomoci iných vládnych orgánov, majetkom cudzích štátnych príslušníkov, náhradou za majetok skonfiškovaný počas vlády komunistov v Juhoslávii, ktorá nepatrí do právomoci iných vládnych orgánov, a následníctvom týkajúcim sa majetku, práv a záväzkov bývalej Socialistickej federatívnej republiky Juhoslávie, správne a odborné úlohy súvisiace so spoluprácou vlády Chorvátskej republiky s medzinárodnými trestnými súdmi, zastúpením Chorvátskej republiky pred Medzinárodným súdnym dvorom a inými medzinárodnými súdmi, pokiaľ sa v osobitnom rozhodnutí chorvátskej vlády neuvádza inak, a úlohy súvisiace s ochranou ľudských práv a práv národnostných menšín, ktoré nepatria do právomoci iných vládnych orgánov,

spolupráca s ministerstvom zodpovedným za správu majetku štátu pri úlohách spravovania a predaja akcií a podielov spoločností, ktoré predstavujú majetok štátu vo vlastníctve Chorvátskej republiky, a v súvislosti so spoločnosťami, ktoré sa primárne zúčastňujú na činnostiach v rámci právomoci uvedeného ministerstva,

úlohy súvisiace s účasťou Chorvátska na činnosti orgánov Európskej únie v oblastiach patriacich do právomoci uvedeného ministerstva;

iné úlohy v právomoci ministerstva podľa osobitného zákona.

Súdy v Chorvátskej republike

V zákone o súdoch (*Zakon o sudovima*) sa upravuje organizácia, právomoci a jurisdikcia súdov.

V Chorvátskej republike súdnu moc vykonávajú súdy ako samostatné orgány štátnej moci. Svoju moc vykonávajú autonómne a nezávisle v rámci rozsahu pôsobnosti a právomoci predpísaných v zákone.

Súdy rozhodujú na základe Ústavy Chorvátskej republiky, medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Chorvátskej republiky, zákonov a iných predpisov, ktoré boli prijaté v súlade s Ústavou Chorvátskej republiky, medzinárodnými zmluvami alebo zákonmi.

Súdy rozhodujú vo veciach týkajúcich sa základných ľudských práv a povinností, práv a povinností Chorvátskej republiky a miestnych a regionálnych samospráv a práv a povinností iných právnických osôb; ukladajú sankcie a iné opatrenia proti páchatelom trestných činov, priestupkov a prečinov stanovených v zákonoch a iných predpisoch; skúmajú zákonnosť všeobecných a individuálnych aktov orgánov verejnej správy; rozhodujú v sporoch týkajúcich sa osobných vzťahov medzi občanmi a pracovnoprávnymi, obchodnými, majetkovými a iných občianskoprávnymi vecí a rozhodujú o iných právnych veciach stanovených v zákone. Súdy vykonávajú spravodlivosť v súlade s ústavou, medzinárodnými zmluvami, so zákonmi a s inými platnými zdrojmi práva.

Súdnu moc v Chorvátskej republike vykonávajú **všeobecné a špecializované súdy a Najvyšší súd Chorvátskej republiky (Vrhovni sud Republike Hrvatske), ktorý je súdom najvyššej úrovne v Chorvátskej republike.**

Všeobecné súdy sú súdy, ktoré sa zaoberajú záležitosťami, ktoré nepatria do právomoci žiadneho špecializovaného súdu. Patria medzi ne obecné súdy (*općinski sudovi*) a župné súdy (*županijski sudovi*).

Špecializované súdy sú súdy, ktoré sa zaoberajú záležitosťami, ktoré na základe zákona patria do ich právomoci. Patria medzi ne obchodné súdy (*trgovački sudovi*), správne súdy (*upravni sudovi*), priestupkové súdy (*prekršajni sudovi*), Najvyšší obchodný súd Chorvátskej republiky (*Visoki trgovački sud Republike Hrvatske*), Najvyšší správny súd Chorvátskej republiky (*Visoki upravni sud Republike Hrvatske*) a Najvyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky (*Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske*).

Súdy sa ďalej delia na súdy prvého a druhého stupňa.

Konania s cieľom rozhodnúť v právnej záležitosti sa konajú na súdoch prvého stupňa. Patria medzi ne obecné, správne, priestupkové a obchodné súdy.

Súdy druhého stupňa rozhodujú o odvolaniach proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa a vykonávajú ďalšie úlohy stanovené zákonom. Patria medzi ne župné súdy (vo vzťahu k obecným súdom), Vyšší obchodný súd Chorvátskej republiky (vo vzťahu k obchodným súdom), Vyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky (vo vzťahu k priestupkovým súdom) a Vyšší správny súd Chorvátskej republiky (vo vzťahu k správny súdom).

Obecné a priestupkové súdy sú zriadené pre územie jednej alebo viacerých obcí, jedného alebo viacerých miest alebo mestských častí, zatiaľ čo župné, obchodné a správne súdy sú zriadené pre územie jednej alebo viacerých žúp.

Vyšší obchodný súd Chorvátskej republiky, Vyšší správny súd Chorvátskej republiky, Vyšší priestupkový súd Chorvátskej republiky a Najvyšší súd Chorvátskej republiky sú zriadené pre územie Chorvátskej republiky.

Najvyšší súd Chorvátskej republiky

Najvyšší súd Chorvátskej republiky so sídlom v Záhrebe:

zabezpečuje jednotné uplatňovanie zákona a rovnosť všetkých pri jeho uplatňovaní;

rozhoduje o riadnych opravných prostriedkoch; keď to stanovuje osobitný zákon;

rozhoduje o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti konečnému rozsudkom súdov v Chorvátskej republike;

rozhoduje o sporoch o právomoc; keď to stanovuje osobitný zákon;

zaoberá sa otázkami aktuálnej judikatúry, preskúma potrebu odbornej prípravy sudcov, súdnych úradníkov a odborných justičných stážistov a vykonáva iné úlohy stanovené zákonom.

Najvyšší súd Chorvátskej republiky

Trg Nikole Šubića Zrinskog 3

10 000 Záhreb

Tel. +385 14862222, +385 14810036

Fax +385 14810035

E-mail: vsrh@vsrh.hr

<http://www.vsrh.hr>

Predseda Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky

Predseda Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky zastupuje Najvyšší súd Chorvátskej republiky a súdnu moc a plní úlohy v oblasti súdnej správy a ďalšie úlohy vymedzené zákonom a rokovacím poriadkom Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky.

Predseda Najvyššieho súdu volí chorvátsky parlament na štvorročné obdobie na základe návrhu prezidenta Chorvátskej republiky po tom, ako Valné zhromaždenie (*Opća sjednica*) Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky a príslušný výbor chorvátskeho parlamentu vyjadria svoje stanovisko. Po uplynutí uvedeného obdobia môže byť do tejto funkcie opätovne zvolený. Do tejto funkcie môže byť predseda zvolený najviac dvakrát.

Za predsedu Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky môže byť zvolený každý, kto spĺňa všeobecné a osobitné podmienky na to, aby sa stal sudcom tohto súdu. Ak je za predsedu Najvyššieho súdu Chorvátskej republiky zvolená osoba, ktorá nebola sudcom uvedeného súdu, Štátna súdna rada ju vymenuje aj za sudcu tohto súdu.

Zákonom o obvodoch a sídlach súdov (*Zakon o područjima i sjedištima sudova*) [Narodne novine (NN); Úradný vestník Chorvátskej republiky] č. 67/18] sa zaviedla územná organizácia a ďalšia racionalizácia sústavy súdov, čím sa vytvorilo 15 župných súdov, 34 obecných súdov, 9 obchodných súdov a 4 správne súdy.

[Zákon o súdoch](#)

[Zákon o obvodoch a sídlach súdov](#)

Justičné orgány

Medzi justičné orgány Chorvátskej republiky patria súdy a prokuratúry.

Súdy

Najvyšší súd Chorvátskej republiky

Župné súdy (15)	Vyšší obchodný súd (1)	Vyšší správny súd (1)	Vyšší priestupkový súd (1)
-----------------	------------------------	-----------------------	----------------------------

Prokuratúra (Državno odvjetništvo)

Prokuratúra je autonómny a nezávislý justičný orgán, ktorý má právomoc a povinnosť prijímať opatrenia proti páchatelom trestných činov a iných stíhateľných protiprávných činov, prijímať právne kroky na ochranu majetku Chorvátskej republiky a využívať opravné prostriedky na ochranu Ústavy a právnych predpisov Chorvátskej republiky.

Prokuratúra uplatňuje svoje právomoci na základe Ústavy Chorvátskej republiky, medzinárodných zmlúv, ktoré sú súčasťou právneho poriadku Chorvátskej republiky, *acquis* Únie, právnych predpisov a iných zdrojov práva.

Prokuratúra Chorvátskej republiky bol založená s cieľom pokryť celé územie Chorvátskej republiky, obecné prokuratúry (*općinska državna odvjetništva*) boli založené na účely spolupráce s obecnými súdmi a verejnoprávnymi subjektmi a župné prokuratúry (*županijska državna odvjetništva*) boli založené na účely spolupráce so župnými, obchodnými a správnymi súdmi. Zákonom sa môžu stanoviť špecializované prokuratúry, ktoré sa zaoberajú určitými typmi prípadov a vystupujú pred súdmi určenými zákonom.

Obecné prokuratúry sú podriadené župným prokuratúram; župné prokuratúry a špecializované prokuratúry sú podriadené Prokuratúre Chorvátskej republiky.

Na čele prokuratúry je prokurátor, ktorý zodpovedá za vykonávanie úloh súvisiacich s oblasťou pôsobnosti prokuratúry, ktorú zastupuje a riadi.

Na čele Prokuratúry Chorvátskej republiky je generálny prokurátor (*Glavni državni odvjetnik*) Chorvátskej republiky. Za generálneho prokurátora Chorvátskej republiky možno vymenovať každú osobu, ktorá spĺňa všeobecné a osobitné podmienky pre vymenovanie za zástupcu generálneho prokurátora Chorvátskej republiky. Generálneho prokurátora Chorvátskej republiky vymenúva na obdobie štyroch rokov chorvátsky parlament na základe návrhu vlády Chorvátskej republiky a po vyjadrení stanoviska justičného výboru chorvátskeho parlamentu, pričom po skončení uvedeného obdobia ho možno do tejto funkcie znova vymenovať. Do tejto funkcie ho možno vymenovať najviac dvakrát.

Zákonom o obvodoch a sídlach prokuratúr [Narodne novine (NN; Úradný vestník Chorvátskej republiky) č. 67/18] sa zjednodušila sústava prokuratúr, pričom vzniklo 15 župných prokuratúr a 25 obecných prokuratúr.

Prokuratúra Chorvátskej republiky

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti (<i>Ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, USKOK</i>)	Župné prokuratúry
	Obecné prokuratúry

Prokuratúra Chorvátskej republiky

Gajeva 30a, 10 000 Záhreb

<http://www.dorh.hr/>

Generálny prokurátor

Tel. +385 14591888

Fax +385 14591854

E-mail: tajnistvo.dorh@dorh.hr

Trestné oddelenie (*Kazneni odjel*)

Tel. +385 14591800

Fax +385 14591805

E-mail: tajnistvo.kazneni@dorh.hr

Oddelenie občianskoprávných a správnych záležitostí (*Gradansko upravni odjel*)

Tel. +385 14591861

Fax +385 14591912

E-mail: tajnistvo.gradjanski@dorh.hr [VJ1]

[Župné a obecné prokuratúry](#)

[Zákon o prokuratúre](#)

[Zákon o obvodoch a sídlach prokuratúr](#)

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti (USKOK) so sídlom v Záhrebe je špecializovaná prokuratúra, ktorá sa zameriava na stíhanie korupcie a organizovanej trestnej činnosti, pričom pôsobí na celom území Chorvátskej republiky. Právomoc Úradu pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti stanovuje zákon o Úrade pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti.

Úrad pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti

Gajeva 30a

10 000 Záhreb

Tel. +385 4591874

Fax +385 14591878

Email: tajnistvo@uskok.dorh.hr

[Zákon o Úrade pre predchádzanie korupcii a organizovanej trestnej činnosti](#)

Posledná aktualizácia: 06/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [it](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Taliansko

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Taliansku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Taliansky súdny systém vychádza z kontinentálneho práva.

Funkciu sudcu i prokurátora vykonávajú členovia justície. Administratívna funkcia pripadá ministerstvu spravodlivosti.

Súdne funkcie môžeme rozdeliť na tieto oblasti:

Všeobecné občianskoprávne a trestné

Správne

Účtovné

Vojenské

Daňové

Jurisdikciu nad administratívnymi záležitosťami vykonávajú regionálne správne sudy (Tribunali Amministrativi Regionali or TAR) a štátna rada (Consiglio di Stato).

Jurisdikciu nad účtovnými záležitosťami vykonáva Účtovný súd (Corte dei conti). Na tomto dvore sa nachádza aj kancelária príslušného prokurátora.

Jurisdikciu nad daňovými záležitosťami vykonávajú provinčné daňové komisie a okresné daňové komisie.

Jurisdikciu vo vojenských záležitostiach vykonávajú vojenské sudy, vojenský odvolací súd, dozorný vojenský súd, vojenský prokurátor z vojenských súdov, generálni vojenský prokurátor z vojenského odvolacieho súdu a generálny vojenský prokurátor z kasačného súdu.

Jurisdikciu nad všeobecnými občianskoprávnymi a trestnými záležitosťami vykonávajú styční sudcovia, patriaci do súdneho systému, ktorý sa delí na sudcov a na úradníkov so súdnou právomocou (magistrates) z kancelárie prokurátora, ktorí plnia úlohu sudcov a vyšetrovateľov.

Správa súdov

Spomedzi vládnych štruktúr zodpovedá za správu súdov ministerstvo spravodlivosti, ktorého touto funkciou poveruje ústava na základe jeho špecifickej funkcie, úlohy a vzťahu k súdnej moci.

Po zložitom verejnom preskúmaní sú úradníci so súdnou právomocou pridelení k súdom, kde majú určitú oblasť právomocí podľa vlastného výberu. Úradníci so súdnou právomocou nemôžu byť menovaní, povýšení, prepustení, preložení či potrestaní, pokiaľ o tom nerozhodne Consiglio Superiore della Magistratura (CSM - Vyššia sudcovská rada) a vzťahujú sa na nich špecifické pravidlá ochrany.

Všetky záležitosti týkajúce sa úradníkov so súdnou právomocou musí zhodnotiť CSM, ktorá ochraňuje ich nezávislosť a pozíciu.

Prezident Talianskej republiky je zároveň aj prezidentom CSM.

Ministerstvo spravodlivosti vykonáva svoju správnu a organizačnú funkciu na dvoch úrovniach:

v rámci ústredných štruktúr (dipartimenti), predovšetkým v Ríme a pre niektoré špeciálne oblasti zodpovednosti aj v lokálnych častiach, v súdnych kanceláriách, na súdoch a pod.

Správna sekcia nesie tiež zodpovednosť za personál pracujúci v súdnych službách.

Na čele súdov (alebo kancelárie prokurátora) stojí:

hlavný styčný sudca, ktorý má posledné slovo v rozhodnutiach vydaných kanceláriou,

súdny manažér (dirigente), ktorého náplňou práce je organizácia právnych služieb pre verejnosť a interná asistencia sudcom a prokurátorom. Súdny manažér je najvyššou pozíciou, akú môže dosiahnuť administratívny personál.

Druhy súdov – krátky opis

Sudy sú organizované takýmto spôsobom:

Prvý stupeň

Zmierovací sudcovia (giudici di pace) – sú to čestní (nie profesionálni) sudcovia. Prejednávajú menej vážne občianskoprávne a trestné veci.

Sudy (tribunali) – prejednávajú vážnejšie prípady

úrad pre trestné veci (ufficio di sorveglianza) – prejednáva prípady prvého stupňa, ktoré sa týkajú trestnej justície (otázky súvisiace s väzňami, odsúdením, atď.)

Súd pre nepnoleté osoby (tribunale per i minorenni)

Druhý stupeň

Namietanie voči prvému rozhodnutiu podložená faktami a interpretáciou zákona:

Odvolacie sudy (corte d'appello)

Trestné sudy (tribunale di sorveglianza) – sudy druhého stupňa (v niektorých špecifických prípadoch prvého stupňa) pre prípady, ktoré zahŕňajú trestnú justíciu

Tretí stupeň

Dosiahnutie nápravy porušenia zákona na najvyššom stupni:

Najvyšší súd (corte di cassazione) – má všeobecné právomoci a jeho rozhodnutia majú konečnú platnosť

Hlavné sudy sa tiež členia na špecifické časti. Vyšetrovacie sudy (corti d'assise) majú dvoch profesionálnych sudcov a šesť porotcov. Porotcovia sú vyberaní zo skupiny občanov a svoju funkciu vykonávajú na krátku dobu – spolupracujú so sudcami a zastupujú rôzne odvetvia spoločnosti. Tieto sudy rozhodujú o vážnych zločinoch (vražda, ťažké napadnutie, a pod.).

Úradníci so súdnou právomocou, ktorí pri procesoch zohrávajú úlohu prokurátorov, sú:

Hlavní prokurátori prvého stupňa (procuratore della Repubblica presso il Tribunale) a ich námestníci (sostituti procuratori)

Hlavní prokurátori druhého stupňa (procuratore generale presso la Corte d'appello) a ich námestníci (sostituti procuratori generali)

Generálny prokurátor pre najvyšší súd (procuratore generale presso la Corte di cassazione) a jeho námestníci (sostituti procuratori generali)

V Taliansku úlohu prokurátora zastávajú profesionálni úradníci so súdnou právomocou, ktorí svoje povolanie vykonávajú pod dozorom vedúceho kancelárie.

Tento druh hierarchie funguje iba v úrade prokurátora.

Hierarchia súdov

	Občianskoprávna jurisdikcia	Trestnoprávna jurisdikcia (Criminal Jurisdiction)	Jurisdikcia vo veciach nepnoletých	Trestná jurisdikcia (Penal Jurisdiction)
1. stupeň	Zmierovací sudca	Zmierovací sudca	Súd pre nepnoleté osoby	Úrad pre trestné veci /trestný súd
2. stupeň	Súd	Súd	Špecializovaná sekcia odvolacieho súdu	Trestný súd
	Odvolací súd	Odvolací súd		
Porušenie zákona	Najvyšší súd (alebo kasačný súd)	Najvyšší súd (alebo kasačný súd)	Najvyšší súd (alebo kasačný súd)	Najvyšší súd (alebo kasačný súd)

Právne databázy

Webová stránka [Talianskeho ministerstva spravodlivosti](#) obsahuje informácie o súdnictve, ministerstve spravodlivosti, jednotlivých právomociach a kontakt na jednotlivé úrady.

Webová stránka [Vyššej sudcovskej rady](#) prezentuje podrobné informácie o talianskom právnom systéme v taliančine, angličtine a francúzštine.

Obe stránky sú prístupné bezplatne

Posledná aktualizácia: 18/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [el](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Vnútroštátne justičné systémy - Cyprus

Organizácia súdnictva – systémy súdnictva

Správa súdov

Cyprus bol britskou kolóniou do roku 1960 a zavedené právne systémy sú založené takmer úplne na anglickom právnom systéme a právne predpisy sa vydávali na základe zásad obyčajového práva a spravodlivosti (common law and equity).

Právny systém platný od zriadenia Cyperskej republiky si udržiava vplyv anglického právneho systému. Súdny Cyperskej republiky uplatňujú tieto právne predpisy:

Ústava Cyperskej republiky (Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας)

právne predpisy zachované na základe článku 188 ústavy

zásady obyčajového práva a zásady spravodlivosti

zákony vydané Snemovňou reprezentantov (Βουλή των Αντιπροσώπων).

Po pristúpení Cyperskej republiky k Európskej únii v roku 2004 sa v súlade so zásadou nadradenosti európskeho práva Ústava Cyperskej republiky zmenila a doplnila.

Druhy súdov – krátky opis

Na Cypre sa nachádzajú súdy v dvoch stupňoch: najvyšší súd (Ανώτατο Δικαστήριο) (druhý stupeň) a viaceré súdy prvého stupňa uvedené nižšie:

NAJVYŠŠÍ SÚD (ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

OKRESNÉ SÚDY (ΕΠΑΡΧΙΑΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

POROTNÉ SÚDY (ΚΑΚΟΥΡΓΙΟΔΙΚΕΙΑ)

RODINNÉ SÚDY (ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ)

SÚD PRE VECI TÝKAJÚCE SA REGULÁCIE NÁJMOV (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΕΝΟΙΚΙΑΣΕΩΝ)

SÚD PRE PRACOVNOPRÁVNE SPORY (ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ)

VOJENSKÝ SÚD (ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ)

Právne databázy

Oficiálna právna databáza zatiaľ nie je dostupná. Existuje niekoľko súkromných právnych databáz, niektoré z nich poskytujú služby na objednávku a niektoré poskytujú bezplatný prístup.

Obsahujú informácie o rozsudkoch súdov a primárne právne predpisy.

Súvisiace odkazy

[Najvyšší súd Cypru](#) (Ανώτατο Δικαστήριο Κύπρου)

Posledná aktualizácia: 11/04/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [lv](#).

Vnútroštátne justičné systémy - Lotyšsko

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Lotyšsku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Okrem zákonodarnej a výkonnej moci má Lotyšsko nezávislú súdnu moc, ktorá pozostáva z trojstupňovej sústavy súdov. Podľa ústavy vykonávajú súdnu moc okresné (mestské) súdy, krajské súdy, Najvyšší súd, Ústavný súd a v prípade vojnového stavu alebo stavu ohrozenia aj vojenské súdy.

Správa súdov

Podľa [zákona o súdnej moci](#) je hlavným orgánom v oblasti správy súdov **ministerstvo spravodlivosti**.

Ministerstvo spravodlivosti:

vydáva interné nariadenia upravujúce organizáciu administratívnej práce okresných (mestských) súdov, krajských súdov a úradov pozemkového registra, môže požiadať okresné (mestské) súdy, krajské súdy a úrady pozemkového registra, aby poskytli informácie potrebné na vykonávanie povinností, ktoré ministerstvu vyplývajú zo zákona,

zodpovedá za inštitucionálnu správu okresných (mestských) súdov, krajských súdov a úradov pozemkového registra,

vykonáva inšpekcie na okresných (mestských) súdoch, krajských súdoch a úradoch pozemkového registra.

Súdna správa (Tiesu administrācija) organizuje a zabezpečuje administratívnu prácu okresných (mestských) súdov, krajských súdov a oddelení katastra a podlieha ministerstvu spravodlivosti.

Najvyšší súd (Augstākā tiesa) nie je administratívne prepojený s okresnými (mestskými) a krajskými súdmi. Prácu Najvyššieho súdu organizuje jeho predseda. Kancelária Najvyššieho súdu (*Augstākās tiesas Administrācija*) vykonáva administratívne úlohy.

Súdna rada (Tieslietu padome) je kolektívny orgán podieľajúci sa na tvorbe politiky a stratégie súdnictva a na zlepšovaní organizácie fungovania súdneho systému.

Druhy súdov – krátky opis a hierarchia

Všeobecné súdy – súdy prvého stupňa a odvolacie súdy

Okresné (mestské) súdy (rajonu (pilsētu) tiesas) sú súdy prvého stupňa v občianskoprávných, trestných a správnych veciach. Mestský alebo okresný súd môže mať štruktúrne jednotky, t. j. pracoviská nachádzajúce sa na rôznych miestach v obvode daného okresného alebo mestského súdu. Pri okresných alebo mestských súdoch sa môžu zriadiť **úrady pozemkového registra**. Úrad pozemkového registra spravuje pozemkové registre (v ktorých sa eviduje nehnuteľný majetok a súvisiace práva) a posudzuje platobné príkazy, nároky týkajúce sa nesporného vymáhania záväzkov, ako aj vyhlásenie dražby.

Krajské sudy (apgabaltiesas) prejednávajú ako odvolacie sudy občianskoprávne, trestnoprávne a správne veci. Senát krajského súdu sa skladá z troch sudcov. Krajský súd môže mať štruktúrne jednotky, t. j. pracoviská nachádzajúce sa na rôznych miestach v obvode daného súdu.

V súlade so [zákonom o súdnej moci](#) môžu **vojenské sudy** vykonávať súdnu moc počas stavu vojny alebo ohrozenia. V súlade so [zákonom o vojenských súdoch](#) sa vojenské sudy ustanovujú na príkaz ministra spravodlivosti. V tomto prípade začne činnosť jeden alebo viacero vojenských súdov prvého stupňa a jeden vojenský súd druhého stupňa.

Najvyšší súd

Najvyšší súd (Augstākā tiesa) tvorí senát pozostávajúci z troch oddelení (*departamenti*) (občianskoprávne veci, trestné veci a správne veci) a dvoch komôr (*palātas*) (občianskoprávne a trestné veci). Najvyšší súd je odvolacím súdom v právnych otázkach (*kasācijas instance*), pokiaľ zákon nestanovuje inak. Najvyšší súd mal do 31. decembra 2014 dve komory (občianskoprávne a trestné veci), ale od 1. januára 2015 do 31. decembra 2016 má iba komoru pre občianskoprávne veci.

Plénum (plēnums) je kolektívnym orgánom, ktorý tvoria všetci sudcovia Najvyššieho súdu. Prijíma stanoviská k naliehavým otázkam výkladu právnych ustanovení. Plénum tiež volí členov disciplinárneho súdu (*Disciplinārtiesas*). Disciplinárny súd sa skladá zo šiestich sudcov oddelení Najvyššieho súdu. Disciplinárny súd sa zvoláva s cieľom preskúmať zákonnosť rozhodnutia súdneho disciplinárneho výboru (*Tiesnešu disciplinārkolēģija*). Stanovisko k naliehavým otázkam výkladu právnych ustanovení s cieľom zabezpečiť jednotnú interpretáciu zákonov neprijíma len plénum Najvyššieho súdu, ale aj plénum príslušného oddelenia alebo komory.

Ústavný súd (Satversmes tiesa) je nezávislým súdnym orgánom, ktorý v medziach stanovených ústavou a zákonom o ústavnom súde posudzuje ústavnosť zákonov a iných právnych aktov. Prejednáva aj iné podania, ktoré mu boli predložené v súlade so zákonom o ústavnom súde.

Právne databázy

V Lotyšsku existujú tieto právne databázy:

Webové sídlo [Ministerstva spravodlivosti](#) Lotyšskej republiky obsahuje základné informácie o súdnom systéme, súdnych pracovníkoch (certifikovaní notári a certifikovaní súdni exekútori) a odkazy na súvisiace webové portály.

Národný portál Lotyšska [Latvija.lv](#)

Portál Latvia.lv poskytuje prístup k internetovým zdrojom ústredných a samosprávnych orgánov. Informácie sú zaradené podľa tém.

Časť portálu nazvaná Elektronické služby (**E-pakalpojumi**) poskytuje prostredníctvom špecializovanej centralizovanej infraštruktúry prístup k bežným elektronickým službám. Táto časť portálu obsahuje virtuálny pracovný priestor, pomocou ktorého si môžu používatelia vyžiadať a prijímať elektronické služby poskytované ústrednými a samosprávnymi orgánmi, sledovať vybavovanie svojej žiadosti a prijímať informácie o rozhodnutiach.

Časť pre vyhľadávanie služieb (Zoznam služieb, *Pakalpojumu katalogs*) je centralizovaným miestom prístupu ku službám ústredných a samosprávnych orgánov. Zoznam služieb slúži na vyhľadávanie základných informácií o službách poskytovaných ústrednými a samosprávnymi orgánmi, ako aj o podmienkach týkajúcich sa vyžiadania a využívania týchto služieb, ich cene a o ich rozsahu. Opis online služby obsahuje odkaz na príslušný zdroj (informácie, webové sídlo, priamy odkaz alebo elektronická služba). Používateľ má prístup k informáciám buď z katalógu (ktorý sa ďalej delí na časti zodpovedajúce rôznym životným situáciám), alebo cez funkcie vyhľadávania portálu. Obsah centralizovaného katalógu spravujú štátne orgány poskytujúce služby.

Cieľom národného portálu Lotyšska [Latvija.lv](#) je umožniť lotyšským a zahraničným rezidentom prístup k internetovým zdrojom lotyšských verejných orgánov. Národný portál funguje ako centrálny prístupový bod pre elektronické služby poskytované mnohými inštitúciami.

Využívanie portálu je **bezplatné**.

Odkazy

[Národný súdny portál](#), [Najvyšší súd](#), <https://www.satv.tiesa.gov.lv/en/>, [Súdna správa](#), [Ministerstvo spravodlivosti](#)

Posledná aktualizácia: 27/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Litva

V tejto časti nájdete prehľad súdov v Litve.

Organizácia súdnictva. Súdny systém

V Litve jestvuje 22 **všeobecných** súdov a 3 **špecializovaných** (správnych) súdov.

Správa súdov

Najvyšším orgánom autonómneho súdnictva, do ktorého patria všetci sudcovia v Litve, je **Valné zhromaždenie sudcov** (*Visuotinis teisėjų susirinkimas*).

Litovská **Rada súdov** (*Teisėjų taryba*) je výkonným orgánom autonómneho súdnictva. Skladá sa z 23 členov a zabezpečuje nezávislosť súdov a sudcov.

Súdny honorárny dvor (*Teisėjų garbės teismas*) je inštitúciou súdnej autonómie, ktorá rieši disciplinárne prípady sudcov a žaloby sudcov proti urážkam na cti.

Národná správa súdov (*Nacionalinės teismų administracija*) sa zameriava na zabezpečenie účinného fungovania justičných inštitúcií a pomáha zabezpečiť nezávislosť súdov a sudcov a organizačnú autonómiu súdov.

Posledná aktualizácia: 07/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Luxembursko

V tejto časti nájdete prehľad organizácie súdov v Luxembursku.

Organizácia súdnictva – súdny systém

Súdny systém Luxemburského veľkovejvodstva je rozdelený na všeobecné sudy a správne sudy. K nim sa pripája ústavný súd.

Všeobecné sudy

Sudy sú ústavou poverené vykonávať súdnu moc a uplatňovať všeobecné a miestne výnosy a nariadenia, len ak sú v súlade so zákonmi.

1. Všeobecné sudy

Najvyšší súd (*Cour Supérieure de Justice*)

Na vrchole hierarchie všeobecných súdov sa nachádza Najvyšší súd, ktorý zahŕňa **kasačný súd** (*Cour de Cassation*) a **odvolací súd** (*Cour d'Appel*), ako aj **generálnu prokuratúru** (*Parquet Général*). Nachádzajú sa v Luxemburgu.

Okresné sudy (*Tribunaux d'Arrondissement*)

Luxemburské veľkovejvodstvo je rozdelené na **dva súdne okresy** a v každom z nich sa nachádza okresný súd, jeden v Luxemburgu a jeden v Diekirchi.

Zmierovacie súdy (*Justices de Paix*)

Existujú **tri zmierovacie súdy**, jeden z nich je v Luxemburgu, jeden v Esch-sur-Alzette (súdny okres Luxemburg) a jeden v Diekirchi (súdny okres Diekirch).

2. Špecializované súdy

Najvyššia rada sociálneho zabezpečenia (*Conseil supérieur de la sécurité sociale*)

Najvyššia rada sociálneho zabezpečenia sa skladá z predsedu, dvoch prísediacich sudcov, jedného prísediaceho zamestnávateľa a jedného prísediaceho zamestnanca.

Arbitrážna rada sociálneho zabezpečenia (*Conseil arbitral de la sécurité sociale*)

Arbitrážna rada sociálneho zabezpečenia sa skladá z predsedu, jedného prísediaceho zamestnávateľa a jedného prísediaceho zamestnanca.

Správne súdy

Správny súd (*Cour Administrative*)

Správny súd má len jeden senát, ktorý zasadá v zložení troch sudcov.

Prvostupňový správny súd (*Tribunal administratif*)

Prvostupňový správny súd má štyri senáty, ktoré zasadajú v zložení troch sudcov.

Právne databázy

Informácie o ministerstve spravodlivosti, právnických povolaniach, právnych predpisoch, súdoch, väzniciach, službách občanom, formulároch a novinkách sú dostupné na webovom sídle [ministerstva spravodlivosti](#).

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup do databázy je **bezplatný**.

Súvisiace odkazy

[Legilux](#)

[Portál justície](#)

[Správne súdy](#)

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

[Vláda Luxemburska](#)

Posledná aktualizácia: 24/11/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[hu\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Maďarsko

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Maďarsku.

Správa súdov

Predseda Krajského súdneho úradu

Centrálnu správu súdov má na starosti predseda **Krajského súdneho úradu (KSÚ)** za podpory generálneho podpredsedu a ďalších podpredsedov, ako aj zamestnancov KSÚ. Na administratívnu prácu predsedu KSÚ dohliada Krajská súdna rada (KSR). Predseda KSÚ je zodpovedný za vedenie a efektivnosť centrálnej správy a za výkon svojich povinností tak, aby boli v súlade s ústavným princípom nezávislosti súdnictva a to v rozsahu stanovenom zákonom. Pri výkone svojich správnych právomocí vynáša predseda KSÚ rozhodnutia, nariadenia a odporúčania.

Predseda KSÚ je volený dvojtretinovou väčšinou členov maďarského parlamentu na základe odporúčania prezidenta republiky. Za predsedu KSÚ môže byť zvolený len sudca.

Krajská súdna rada

Krajská súdna rada (KSR) je orgán, ktorý dohliada na centrálnu správu súdov. KSR sídli v Budapešti a pozostáva z 15 členov. Predseda Najvyššieho súdu (*Kúria*) je členom KSR, zatiaľ čo ďalší 14 členovia sú zvolení jednoduchou väčšinou hlasov spomedzi poverených sudcov na základe tajného hlasovania na stretnutí týchto sudcov. Na prvom stretnutí zvolia poverení sudcovia jedného sudcu z odvolacieho súdu, piatich zo všeobecných súdov, siedmich z miestnych tribunálov a jedného z pracovného súdu. (Okresné súdy, správne a pracovné súdy začnú pôsobiť 1. januára 2013.)

Organizácia súdov

V Maďarsku vykonávajú spravodlivosť nasledujúce druhy súdov:

Kúria (Najvyšší súd Maďarska);

regionálne odvolacie súdy (*ítéltáblák*);

všeobecné súdy (*törvényszékek*);

okresné súdy (*jársbíróságok*) a

správne a pracovné súdy.

Oblasť jurisdikcie súdov sa vo všeobecnosti zhoduje s administratívnymi hranicami, pričom názov súdu označuje miesto jeho sídla.

Prísediaci (*nem hivatásos bíró*) sa môžu v niektorých prípadoch a za podmienok stanovených zákonom zúčastniť súdnych konaní ako prísediaci, ale len **sudcovia z povolania** môžu vykonávať úrad samosudcov (*egyesbíró*) alebo predsedov rady (*tanácselnök*).

Sudcov z povolania vymenúva prezident republiky, pričom z úradu ich je možné odvolať len z dôvodov a v súlade s postupom stanoveným zákonom.

Sudcovia sú nezávislí a podliehajú len zákonu, nemôžu byť členmi žiadnej politickej strany, ani sa zapájať do politických aktivít.

Hierarchia súdov

Okresné súdy, správne a pracovné súdy

Okresné súdy a správne a pracovné súdy sa zaoberajú prípadmi **prvého stupňa**. (Do 31. decembra 2012 sa prípadmi prvého stupňa zaoberajú miestne a pracovné súdy.)

Správny a pracovný súd sa zaoberá prípadmi, ktoré sa týkajú súdneho preskúmania správnych rozhodnutí alebo pracovnoprávných a iných vzťahov (a ostatnými prípadmi, na ktoré sa vzťahuje zákon). Okresné súdy a správne a pracovné súdy **môžu zriaďovať úseky**, ktoré sa zaoberajú špecifickými prípadmi.

Všeobecné súdy

Všeobecné súdy sa zaoberajú prípadmi **prvého stupňa**, ak to stanovuje zákon, a tiež **odvolaniami** podanými proti rozhodnutiam, ktoré vyniesli miestne súdy a pracovné súdy pred 31. decembrom 2012 alebo okresné súdy či správne a pracovné súdy po 1. januári 2013.

Všeobecné súdy fungujú vo forme **úsekov** (*tanács*), **útvarov** a **trestnoprávných, občianskoprávných, ekonomických, správnych a pracovných oddelení** (*kollégium*). Rôzne oddelenia môžu fungovať ako celok.

Špecifickými prípadmi sa zaoberajú **vojenské súdy** (*katonai tanács*) na vymenovaných župných súdoch s definovanou oblasťou jurisdikcie.

Regionálne odvolacie súdy

Regionálne odvolacie súdy pôsobia v **Debrecíne, Segedíne, Budapešti, Győri a Pécsi**. Zaoberajú sa odvolaniami podanými proti rozhodnutiam, ktoré vyniesli miestne a všeobecné súdy pred 31. decembrom 2012 alebo okresné a všeobecné súdy po 1. januári 2013 v prípadoch, ktoré stanovuje zákon, ako aj inými prípadmi, ktoré podľa zákona patria do ich jurisdikcie. Do 31. decembra 2012 sa odvolaniami v správnych prípadoch zaoberá odvolací súd v Budapešti.

Regionálne odvolacie súdy zahŕňajú **úseky a trestnoprávne a občianskoprávne oddelenia**. Odvolací súd v Budapešti má do 31. decembra 2012 aj správne oddelenie.

Oblasti jurisdikcie

Regionálny odvolací súd Segedín: župy Csongrád, Bács-Kiskun a Békés;

Regionálny odvolací súd Pécs: župy Baranya, Somogy, Tolna a Zala;

Regionálny odvolací súd Debrecín: župy Hajdú-Bihar, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok a Szabolcs-Szatmár-Bereg;

Regionálny odvolací súd Győr: župy Győr-Moson-Sopron, Komárom-Esztergom, Vas a Zala;

Regionálny odvolací súd Budapešť: mesto Budapešť, župy Fejér, Heves, Pest a Nógrád.

Kúria (Najvyšší súd)

Kúria je najvyšší súdny orgán v Maďarsku so sídlom v Budapešti. **Kúria** alebo Najvyšší súd zabezpečuje, aby súdy uplatňovali zákon rovnako a s týmto cieľom prijíma harmonizujúce rozhodnutia, ktoré sú záväzné pre všetky súdy.

Predseda Najvyššieho súdu volí dvojtretinová väčšina členov maďarského parlamentu na základe odporúčania prezidenta republiky. Za predsedu Najvyššieho súdu môže byť zvolený len sudca. Prezident republiky vymenúva podpredsedov Najvyššieho súdu na základe odporúčania predsedu Najvyššieho súdu.

Kúria (Najvyšší súd)

zaoberá sa odvolaniami proti rozhodnutiam **všeobecných súdov a regionálnych odvolacích súdov** (v prípadoch určených zákonom),

prijíma **návrhy na obnovu konania** (*felülvizsgálati kérelem*),

prijíma **harmonizujúce rozhodnutia** (*jogegységi határozat*), ktoré sú záväzné pre všetky súdy,

analyzuje judikatúru, ktorú stanovujú konečné rozsudky, kontroluje a posudzuje všeobecné postupy vo vynášaní rozsudkov,

prijíma **súdne rozhodnutia a rozsudky právneho princípu**,

prijíma rozhodnutia o nekompatibilitate **dekrétov miestnych orgánov** s inými zákonmi a o zrušení takýchto dekrétov,

prijíma rozhodnutia stanovujúce, že miestny orgán si nesplnil svoju povinnosť prijať právne predpisy tak, ako to určuje zákon, a

zaoberá sa inými prípadmi spadajúcimi do jeho jurisdikcie.

Najvyšší súd pozostáva z rozhodovacej a harmonizačnej zložky (*ítélkező és jogegységi tanács*), **zo zložiek týkajúcich sa obecnej správy a zásadných rozhodnutí, ako aj z trestnoprávných, občianskoprávných a správnych a pracovných oddelení** (*kollégium*) a z úsekov pre analýzu judikatúry.

Posledná aktualizácia: 17/11/2015

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Malta

V tejto časti nájdete prehľad justičného systému na Malte.

Organizácia súdnictva – súdne systémy

Maltský súdny systém je v zásade **dvojstupňový systém**, pozostáva zo súdu prvého stupňa, ktorému predsedá sudca alebo zmierovací sudca (magistrate), a odvolacieho súdu. Odvolací súd tvoria pri výkone jeho vyšších právomocí traja sudcovia a prejednáva odvolania proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa, ktorému predsedá sudca. Odvolací súd tvorí pri výkone jeho nižších právomocí jeden sudca a súd prejednáva odvolania proti rozhodnutiam súdov prvého stupňa, ktorým predsedal zmierovací sudca. Existujú aj rôzne ďalšie tribunály, ktoré sa zaoberajú špecifickými oblasťami práva a majú rôzne stupne pôsobnosti. Väčšinu odvolaní proti rozhodnutiam vydaným ktorýmkoľvek z týchto tribunálov prejednáva odvolací súd v rámci svojich nižších právomocí, ostatné prejednáva odvolací súd v rámci svojich vyšších právomocí.

Generálny riaditeľ (súdy), ktorého vymenúva predseda vlády, je zodpovedný za správu všetkých súdov. Generálnemu riaditeľovi pri činnosti asistuje registrátor, (občianskoprávne súdy a tribunály), registrátor (trestné súdy a tribunály), registrátor (súdy a tribunály pre Gozo) a riaditeľ (podporné služby).

Generálny riaditeľ (súdy) je zodpovedný za riadenie a správu odboru súdnych dvorov vrátane všetkých registrov, archívov a iných služieb a súčasne stojí na čele tohto odboru. Všetci výkonní úradníci súdu, ktorí pracujú na odbore súdnych dvorov, prijímajú pokyny od generálneho riaditeľa (súdy) a sú jeho podriadenými.

Druhy súdov – stručný opis

V nasledujúcej tabuľke je uvedený stručný opis jednotlivých druhov súdov.

Hierarchia súdov

Odvolací súd	Druhostupňový Odvolací	Odvolací súd prejednáva odvolania proti rozhodnutiam občianskoprávných súdov , ktoré vydali v rámci svojej vyššej alebo nižšej právomoci. i) Tento súd prejednáva odvolania proti rozhodnutiam Prvej komory Občianskoprávneho súdu a sekcie občianskoprávneho súdu pre rodinné právo. ii) Tento súd prejednáva vo svojej právomoci v oblasti občianskeho práva aj odvolania proti rozhodnutiam Zmierovacieho súdu a Tribunálu pre drobné pohľadávky.	i) Tvoria ho traja sudcovia. ii) Tvorí ho jeden sudca.
Odvolací trestný súd	Druhostupňový Odvolací	Tento súd prejednáva v rámci vyššej právomoci najmä odvolania podané proti rozhodnutiam Trestného súdu . Tento súd v rámci nižšej právomoci prejednáva odvolania proti rozhodnutiam Zmierovacieho súdu v trestných veciach.	Tvoria ho traja sudcovia. Tvorí ho jeden sudca.

Trestný súd	Prvostupňový	Tento súd slúži ako trestný súd a prejednáva trestné veci mimo pôsobnosti Zmierovacieho súdu.	Predsedá sudca, ktorý môže zasadať s deväťčlennou porotou.
Občianskoprávny súd: Prvá komora občianskoprávných súdov Občianskoprávny súd (nesporová sekcia) Občianskoprávny súd (sekcia pre rodinné právo)	Prvostupňový	Prvá komora občianskoprávných súdov prejednáva veci z oblasti občianskeho a/alebo obchodného práva , ktoré presahujú vecnú pôsobnosť Zmierovacieho súdu. V rámci svojej ústavnej právomoci tento súd takisto posudzuje sťažnosti na porušenie ľudských práv a základných slobôd , ktoré sú chránené ústavou a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Občianskoprávny súd (nesporová sekcia) je súdom dobrovoľnej príslušnosti a rozhoduje o zbavení alebo obmedzení svojprávnosti osôb postihnutých duševnou poruchou , ustanovení ich zákonných zástupcov, dedičskom konaní a zistení dedičov. Slúži aj ako depozitár tajných závetov. Tento súd prejednáva všetky veci týkajúce sa rodinného práva , ako je anulovanie manželstva, rozluka, rozvod, príspevky na výživu a starostlivosť o deti atď.	Predsedá sudca. Predsedá sudca. Predsedá sudca.
Zmierovací súd (Court of Magistrates)	Prvostupňový	V občianskoprávných veciach má Zmierovací súd iba nižšie právomoci prvého stupňa, v zásade obmedzené na spory, ktorých hodnota neprevyšuje 15 000 EUR . V trestných veciach má tento súd dvojaké právomoci: ako trestný súd v rámci svojej súdnej príslušnosti a ako vyšetrovací súd v prípade trestných činov, ktoré spadajú do právomoci Trestného súdu. i) Trestný súd – má právomoc prejednávať všetky trestné veci týkajúce sa trestných činov, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody v trvaní najviac šesť mesiacov. ii) Vyšetrovací súd – tento súd vedie prípravné konanie a v prípade zistenia skutočností nasvedčujúcich spáchaniu závažného trestného činu postúpi príslušné záznamy generálnemu prokurátorovi. V prípade súhlasu obvineného generálny prokurátor môže veci, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody v trvaní najviac desať rokov, vrátiť na prejednanie a rozhodnutie späť na zmierovací súd.	Predsedá zmierovací sudca.
Zmierovací súd pre Gozo	Prvostupňový	V občianskoprávných veciach má Zmierovací súd pre Gozo dvojitú právomoc : nižšie právomoci porovnateľné s právomocami Zmierovacieho súdu pre Maltu a vyššie právomoci, ktoré sú rovnaké ako v prípade Prvej komory Občianskoprávného súdu, mimo ústavných právomocí, a v prípade Občianskoprávného súdu (jeho nesporevej sekcie). V trestných veciach má Zmierovací súd pre Gozo rovnaké právomoci ako Zmierovací súd zasadať ako trestný súd a ako vyšetrovací súd.	Predsedá zmierovací sudca.
Súd pre mladistvých	Prvostupňový	Súd pre mladistvých prejednáva obžaloby voči maloletým mladším ako 16 rokov a môže vydávať aj príkazy na umiestnenie do náhradnej starostlivosti.	Predsedá zmierovací sudca a súd tvoria dvaja ďalší členovia.
Tribunál pre drobné pohľadávky	Prvostupňový	Tento tribunál rozhoduje v skrátanom konaní podľa zásad spravodlivosti a práva o pohľadávkach, ktorých hodnota neprevyšuje 5 000 EUR .	Predsedá arbitier.

Právne databázy

Na oficiálnej vládnej webovej stránke [#_Related_Links](#) Ministerstva spravodlivosti, kultúry a miestnej samosprávy sú k dispozícii rôzne online služby. Webová stránka v maltskom a anglickom jazyku obsahuje informácie o Ministerstve spravodlivosti a vnútra, ako aj o súdoch, súdnom systéme a súdnictve, Generálnej prokuratúre, právnych službách a službách poskytovaných súdom.

Tu sa nachádzajú odkazy na rôzne možnosti poskytovaných súdnych a právnych služieb:

[#_Related_Links](#) Ministerstvo spravodlivosti, kultúry a miestnej samosprávy

[Služby poskytované súdmi](#)

[Služby poskytované súdmi – rozhodnutia súdov online](#)

- [📄 Služby poskytované súdmi – súdne konania](#)
- [📄 Služby poskytované súdmi – používanie siení](#)
- [📄 Služby poskytované súdmi – štatistika](#)
- [📄 Služby poskytované súdmi – súdne predaje majetku dražbou](#)
- [📄 Služby poskytované súdmi – občianskoprávne tlačivá \(v maltčine\)](#)
- [📄 Súdni znalci](#)
- [📄 Právne služby \(právne predpisy Malty\)](#)

Posledná aktualizácia: 04/05/2021

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Holandsko

Na tejto stránke je uvedený prehľad súdneho systému v Holandsku.

Organizácia justície – justičné systémy

Správa súdov

Rada súdnej moci (*Raad voor de rechtspraak*) je súčasťou justičného systému, ale sama sa výkonu spravodlivosti nevenuje. Od ministerstva spravodlivosti prevzala zodpovednosť za plnenie viacerých úloh. Tieto úlohy majú operatívny charakter a zahŕňajú pridelovanie prostriedkov z rozpočtu, dohľad nad finančným riadením, personálnu politiku, informačné a komunikačné technológie a správu budov. V týchto oblastiach poskytuje Rada súdom podporu pri plnení ich úloh. Takisto má za úlohu zlepšovať kvalitu justičného systému a poskytovať poradenstvo v oblasti nových právnych predpisov, ktoré sa týkajú vykonávania spravodlivosti. Vystupuje aj ako hovorca súdnictva vo verejných a politických diskusiách. Úlohy Rady sa týkajú operatívnych záležitostí (v najširšom zmysle slova), finančných záležitostí a kvalitatívneho hľadiska vykonávania spravodlivosti.

Zohráva kľúčovú úlohu v súvislosti s prípravou, implementáciou a vyúčtovaním rozpočtu súdnictva. Rozpočtový systém je založený na Radou riadenom systéme merania pracovnej záťaže súdov. Rada podporuje vývoj operatívnych postupov každodenného fungovania súdov a dohliada na tento proces. Jej konkrétnymi úlohami v tejto súvislosti sú personálna politika, správa budov, informačné a komunikačné technológie a externé záležitosti. Rada má viaceré formálne štatutárne právomoci, ktoré jej umožňujú vykonávať tieto úlohy. Je napríklad oprávnená vydávať záväzné všeobecné pokyny týkajúce sa operatívnych postupov, hoci uprednostňuje vykonávanie tejto právomoci v čo najmenšom rozsahu.

Rada je zodpovedná za nábor, výber a odbornú prípravu sudcov a súdnych zriadencov. Povinnosti v týchto oblastiach si plní v úzkej spolupráci so súdnymi radami (*raden van de gerecht*). Rada súdnej moci má hlavné slovo pri vymenúvaní členov súdnych rád.

Medzi úlohy Rady v súvislosti s kvalitou justičného systému patrí podpora jednotného uplatňovania právnych predpisov a zvyšovanie kvality súdov.

Vzhľadom na prekryvanie obsahu súdnych rozhodnutí nemá Rada v tejto oblasti nariaďovaciu právomoc.

Rada má aj všeobecnú poradnú úlohu. Poskytuje vláde poradenstvo v súvislosti s novými právnymi predpismi, ktoré majú význam pre justičný systém. Tento proces prebieha v pravidelnej konzultácii s členmi súdnych rád.

Hoci Rada disponuje formálnymi právomocami, vzťah medzi Radou a súdmi nemožno vnímať ako hierarchický. Hlavným cieľom Rady je poskytovať podporu súdom pri plnení ich povinností. Rada s cieľom zabezpečiť riadne plnenie týchto povinností uskutočňuje pravidelné konzultácie s predsedami súdov, výkonnými riaditeľmi, vedúcimi oddelení a kolégiom zástupcov (*College van afgevaardigden* – poradný orgán zložený zo zástupcov súdov).

Druhy súdov – krátky opis

Okresné súdy (*rechtbanken*)

Holandsko je rozdelené do 11 súdnych okresov (*arrondissementen*), z ktorých každý má vlastný súd. Do príslušnosti každého súdu patrí niekoľko oblastných súdov (*kantonlocaties*). Okresný súd tvoria aspoň štyri oddelenia (*sectoren*). Vždy je medzi nimi zastúpené oddelenie správneho práva, občianskoprávne oddelenie, trestnoprávne oddelenie a oblastné oddelenie. Veci týkajúce sa rodinných záležitostí a mladistvých sú často zaradené do osobitného oddelenia a je to tak niekedy aj v prípade vecí týkajúcich sa cudzincov. Rozhodovanie o týchto otázkach je na uvážení riadiaceho orgánu súdu (*bestuur van het gerecht*).

Oddelenia

Oblasť

Pre bežných občanov je relatívne jednoduché zabezpečiť, aby sa ich vecou zaoberalo oblastné oddelenie. To znamená, že majú právo obhajovať sa vo svojej veci a nepotrebnú advokáta, ktorý by ich zastupoval na súde. Pokiaľ ide o občianske právo, oblastný sudca sa zaoberá všetkými vecami týkajúcimi sa nájmu, prenájmu, nákupu a zamestnania, ako aj všetkými spormi týkajúcimi sa sumy do výšky 25 000 EUR.

V oblasti trestného práva sa oblastný sudca zaoberá len drobnými priestupkami. Často ide o prípady, keď polícia alebo prokurátor navrhli urovanie. Ak obvinený odmietne prijať takýto návrh, vec sa predloží oblastnému sudcovi. Oblastný sudca zvyčajne vydá ústny rozsudok hneď po pojednávaní.

Trestné právo

Sudcovia trestnoprávneho oddelenia sa zaoberajú trestnými vecami, ktoré neboli predložené oblastnému sudcovi. Tieto veci možno prerokovať pred jedným sudcom alebo pred trojčlenným senátom. Senát rieši zložitejšie veci a všetky veci, v ktorých prokuratúra žiada trest odňatia slobody na viac ako jeden rok.

Občianske právo/rodinné právo

Občianskoprávne oddelenie sa takisto zaoberá vecami, ktoré neboli osobitne pridelené oblastnému sudcovi. O väčšine takýchto vecí rozhoduje jeden sudca, ale aj tu je možné riešiť zložitejšie veci pred trojčlenným senátom. Viaceré okresné súdy majú osobitné oddelenie pre veci týkajúce sa rodinných záležitostí a mladistvých. Býva to tak vtedy, keď takéto veci dosahujú značný počet.

Správne právo (*bestuursrecht*)

Až na niekoľko výnimiek sa správne spory riešia na okresnom súde, v mnohých prípadoch vypočutiu na oddelení správneho práva predchádza námietkové konanie pred správnymi orgánmi. Týmito vecami sa zvykne zaoberať jeden sudca, ale aj v tomto prípade môže okresný súd rozhodnúť o vymenovaní trojčlenného senátu, ak je vec zložitejšia alebo sa týka základných otázok. Ak dotknutý okresný súd nemá osobitné oddelenie na riešenie vecí týkajúcich sa cudzincov, zaoberá sa takýmito vecami oddelenie správneho práva alebo niektorý jeho úsek. Vo veciach týkajúcich sa štátnych zamestnancov a otázok sociálneho zabezpečenia sa možno odvolať na špeciálnom odvolacom tribunáli – Hlavnom odvolacom súde (*Centrale Raad van Beroep*) – a vo väčšine ostatných vecí na oddelení Štátnej rady pre správne spory (*Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State*).

Odvolicie súdy (*gerechtshoven*)

Jedenásť súdnych okresov je rozdelených do štyroch oblastí v jurisdikcii odvolacieho súdu: Haag, Amsterdam, Arnhem-Leeuwarden a 's-Hertogenbosch. Pokiaľ ide o trestné a občianske právo, sudcovia odvolacieho súdu sa zaoberajú len vecami, v ktorých bolo podané odvolanie voči rozsudku okresného súdu. Odvolací súd opakovane preskúma skutkový stav vecí, na základe ktorého vyvodí vlastné závery. Vo väčšine prípadov je možné napadnúť

rozhodnutie odvolacieho súdu kasačným opravným prostriedkom na Najvyššom súde Holandska (*Hoge Raad der Nederlanden*). Okrem vecí v oblasti trestného a občianskeho práva sa odvolací súd zaoberá aj všetkými odvolaniami voči výmerom daní.

Špecializované súdy

Hlavný odvolací súd (*Centrale Raad van Beroep*) je odvolacím orgánom, ktorý sa v zásade zaoberá vecami v oblasti sociálneho zabezpečenia a štátnej služby. V týchto oblastiach je najvyšším súdnym orgánom. Sídli v Utrechte.

Odvolací tribunál pre obchod a priemysel (*College van Beroep voor het bedrijfsleven*) je špeciálny správny súd, ktorý rieši spory v oblasti sociálno-hospodárskeho správneho práva. Okrem toho tento odvolací tribunál rozhoduje vo veciach odvolania týkajúcich sa osobitných právnych predpisov, ako je zákon o hospodárskej súťaži (*Mededingingswet*) a zákon o telekomunikáciách (*Telecommunicatiewet*). Sídli v Haagu.

Najvyšší súd (*Hoge Raad*)

V Haagu sídlia Najvyšší súd Holandska skúma, či súdy nižších stupňov pri svojom rozhodovaní riadne uplatňovali právo. V tejto fáze už predmetom diskusie nie sú skutkové okolnosti vecí zistené nižším súdom. Kasačný opravný prostriedok plní preto dôležitú úlohu pri podporovaní jednotnosti práva.

Právne databázy

Ďalšie informácie možno nájsť na všeobecnom webovom sídle venovanom [holandskej justícii](#).

Judikatúru možno nájsť v spoločnej [databáze rozsudkov](#).

Je prístup do týchto databáz bezplatný?

Áno, tento prístup je **bezplatný**.

Súvisiace odkazy

[Holandská justícia](#)

Posledná aktualizácia: 13/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Rakúsko

Táto sekcia portálu poskytuje prehľad o súdoch v Rakúsku.

Organizácia súdnictva – justičný systém

Popri zákonodarnej a výkonnej zložke sa súdnictvo považuje za tretí pilier vlády v krajine podľa zásady právneho štátu. Spolu so správou preberá zodpovednosť za vykonávanie zákonov. Justičný systém je pritom oddelený od výkonnej moci na všetkých úrovniach. Súdy sú štátne inštitúcie zriadené zákonom, v ktorých pracujú nezávislí a nestranní sudcovia, ktorých nemožno odvolať ani preložiť a ktorí rozhodujú podľa formálneho postupu založeného výlučne na zákone, bez pokynov.

Súdnu právomoc vykonávajú tzv. **všeobecné súdy**, ktoré rozhodujú o občianskoprávných nárokoch a záväzkoch, ako aj o trestných obvineniach, a správne súdy a Ústavný súd. Medzi všeobecné súdy patria okresné a krajské súdy, vyššie krajské súdy a Najvyšší súd ako najvyššia inštitúcia v občianskoprávných a trestných veciach. V každej spolkovej krajine je správny súd, ako aj Spolkový správny súd s celoštátnou pôsobnosťou vo Viedni (s pobočkami v Grazi, Linzi a Innsbrucku) a Spolkový finančný súd. Najvyššou inštitúciou v správnom súdnictve je Najvyšší správny súd.

Prokuratúry (*Staatsanwaltschaften*) sú osobitné orgány, ktoré sú oddelené od súdov. Ich hlavnou úlohou je reprezentovať verejný záujem vo výkone trestnej spravodlivosti. Vedú predbežné vyšetrovanie v trestnom konaní, vznášajú obvinenia a vedú trestné stíhanie. Považujú sa za súčasť systému všeobecných súdov, sú však viazané pokynmi svojich nadriadených. Na vrchole hierarchie stojí minister spravodlivosti, ktorý sa za výkon svojej funkcie zodpovedá parlamentu. Pokyny sa musia vydávať písomne a musia byť odôvodnené; stávajú sa takisto súčasťou spisu. Za výkon trestu odňatia slobody a výkon opatrení sú zodpovedné **vážnice**. Vážnice sú zodpovedné za výkon väzby, výkon trestu odňatia slobody a výkon preventívnych opatrení zahŕňajúcich odňatie slobody (výkon opatrení). Zariadenia sa delia na krajské súdne detenčné ústavy na výkon predbežnej väzby, trestné ústavy na výkon trestu odňatia slobody a súdno-terapeutické centrá na výkon preventívnych opatrení zahŕňajúcich odňatie slobody. V rámci ústavov na výkon trestu odňatia slobody existujú osobitné ústavy na výkon trestu odňatia slobody pre mladistvých, ako aj na výkon trestu odňatia slobody pre ženy. V súlade so zásadami moderného nápravného systému má odňatie slobody pomôcť odsúdeným osvojiť si riadny životný postoj, ktorý je prispôbený požiadavkám života v spoločnosti, a zabrániť ich škodlivým sklonom (resocializácia). Okrem toho je cieľom výkonu trestu preukázať nedôstojnosť konania, ktoré je základom odsúdenia.

Probačné služby sa starajú o osoby s podmienenými trestmi a osoby pozbavené slobody, ktoré sú prepustené na podmienku. Tieto úlohy boli väčšinou prenesené na súkromné združenia, ktoré sú však pod dohľadom spolkového ministerstva spravodlivosti.

Súdny systém v Rakúsku v užšom zmysle zahŕňa všeobecné súdy, štátne zastupiteľstvá, trestný systém a probačnú službu. Súdnu správu vedie spolkový minister spravodlivosti ako najvyšší orgán. Priradené mu je **spolkové ministerstvo spravodlivosti**. Spolkový minister je členom spolkovej vlády a je zodpovedný za politické riadenie a koordináciu a celkový dohľad nad všetkými pridruženými útvarmi.

Všeobecné súdy možno rozdeliť na niekoľko úrovní:

okresné súdy (*Bezirksgerichte*),

krajské súdy (*Landesgerichte*) známe aj ako „súdy prvého stupňa“ (*Gerichtshöfe erster Instanz*),

vyššie krajské súdy (*Oberlandsgerichte*) známe aj ako „súdy druhého stupňa“ (*Gerichtshöfe zweiter Instanz*),

Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*).

Právne databázy

Všeobecné informácie o justičnom systéme v Rakúsku sú uvedené na portáli [rakúskej justície](#).

Je prístup do databázy bezplatný?

Áno, prístup na portál [rakúskej justície](#) je **bezplatný**.

Posledná aktualizácia: 25/10/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [en](#).

Vnútroštátne justičné systémy - Poľsko

V tejto časti získate prehľad o systéme súdov v Poľsku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Kapitola VIII poľskej ústavy je venovaná súdom a tribunálom a obsahuje zoznam orgánov poverených správou súdnictva v Poľsku, ktorými sú:

Najvyšší súd (Sąd Najwyższy)

všeobecné súdy (sądy powszechnie)

správne súdy (sądy administracyjne)

vojenské súdy (sądy wojskowe).

Správa súdov

Druhy súdov – krátky opis

Systém **všeobecných súdov** tvoria odvolacie súdy (sądy apelacyjne), krajské súdy (sądy okręgowe) a okresné súdy (sądy rejonowe). Tieto súdy okrem iného rozhodujú vo veciach, ktoré sa týkajú trestného práva, občianskeho práva, rodinného práva a práva upravujúceho záležitosti maloletých, obchodného práva, pracovného práva a práva sociálneho zabezpečenia – s výnimkou vecí zverených iným špecializovaným súdom (napr. vojenským). Všeobecné súdy vedú aj register pozemkov, register hypoték ako aj register záložných práv, štátny súdny register a štátny register trestov.

Systém **správnych súdov** zahŕňa Najvyšší správny súd (Naczelny Sąd Administracyjny) a regionálne správne súdy – jeden pre každé vojvodstvo alebo región (województwie sądy administracyjne).

Najvyšší súd (Sąd Najwyższy) je najvyšším súdnym orgánom v Poľsku. Vykonáva súdny dohľad nad rozhodnutiami všetkých ostatných súdov, zabezpečuje konzistentnosť výkladu zákonov a súdnej praxe. Najvyšší súd nie je všeobecným súdom.

V poľskom právnom systéme sa **Ústavný tribunál** (Trybunał Konstytucyjny) nepovažuje za všeobecný súd. Ústavný tribunál rozhoduje:

o ústavnosti vnútroštátnych právnych predpisov a medzinárodných zmlúv,

o súlade vnútroštátnych právnych predpisov s medzinárodnými zmluvami, ktorých ratifikácia sa vyžaduje pred ich schválením parlamentom,

o súlade právnych predpisov ústredných štátnych orgánov, ratifikovaných medzinárodných zmlúv a iných právnych aktov s ústavou,

o ústavnosti cieľov alebo činností politických strán,

o ústavných sťažnostiach.

Štátny tribunál (Trybunał Stanu) rozhoduje vo veciach, keď sú osoby, ktoré zastávajú (alebo zastávali) najvyššie štátne funkcie, obvinené z porušenia ústavy alebo iných právnych predpisov.

Hierarchia súdov

Okresné súdy (sądy rejonowe) – vo všeobecnosti súdy prvého stupňa,

Krajské súdy (sądy okręgowe) – odvolacie súdy alebo v niektorých prípadoch aj súdy prvého stupňa,

Odvolacie súdy (sądy apelacyjne) – odvolacie súdy,

Najvyšší súd – najvyšší súdny orgán.

Právne databázy

Internetové adresy stránok, na ktorých môžete nájsť informácie o všetkých všeobecných súdoch, ich webových stránkach, ako aj ich kontaktné údaje (adresy, telefónne čísla, e-maily atď.), nájdete na webovej stránke [poľského ministerstva spravodlivosti \(informácie o súdoch\)](#).

Posledná aktualizácia: 10/12/2012

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Portugalsko

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Portugalsku.

Súdy – všeobecné zásady

V článku 202 a nasl. portugalskej ústavy sa definujú zásady, ktoré predstavujú základ organizácie súdnictva a fungovania súdov v Portugalsku. Súdy sú suverénne orgány s právomocou vykonávať spravodlivosť v mene ľudu. Ich úlohou je zabezpečovať ochranu práv a záujmov občanov, ktoré sú chránené zákonom, potlačovať porušovanie demokratických zákonov a urovnávať verejné a súkromné spory.

Súdy sú nezávislé a sú podriadené len zákonu. Rozhodnutia súdov sú záväzné pre všetky verejné a súkromné subjekty a majú prednosť pred rozhodnutiami akýchkoľvek iných orgánov.

Pojednávania súdov sú verejné okrem prípadov, keď samotný súd na základe písomného odôvodnenia rozhodne inak s cieľom zabezpečiť ochranu dôstojnosti osôb a verejnej morálky alebo zabezpečiť ich riadny priebeh.

Organizácia súdnictva – súdny systém

Podľa článku 209 a nasl. portugalskej ústavy sa v Portugalsku rozlišujú dva samostatné typy súdov – občianske súdy a správne súdy. Systém zahŕňa aj iné súdy – Ústavný súd (*Tribunal Constitucional*), Dvor audítorov (*Tribunal de Contas*), arbitrážne súdy (*tribunais arbitrais*) a zmierovacie súdy (*juizados de paz*). Vo verejnej sfére sú všeobecné súdy zaoberajúce sa občianskoprávnymi a trestnými záležitosťami rozdelené do troch stupňov. V zostupnom poradí podľa hierarchického usporiadania a územnej pôsobnosti sú to: Najvyšší súd (*Supremo Tribunal de Justiça* s pôsobnosťou v celej krajine), odvolacie súdy (*tribunais da relação*, jeden v každom súdnom obvode a dva v súdnom obvode Porto) a okresné súdy (*tribunais de comarca*, súdy prvého stupňa).

V závislosti od predmetu sporu a od nárokovanej hodnoty sa súdy prvého stupňa delia do troch kategórií: súdy so všeobecnou právomocou, špecializované súdy (trestnoprávne veci, rodinné veci, veci týkajúce sa maloletých, pracovné právo, obchod, námorné záležitosti a výkon trestov) alebo súdy s osobitnými právomocami (občianskoprávne, trestné alebo zmiešané *varas*, občianskoprávne alebo trestné *juízos*, občianskoprávne alebo trestné *juízos de pequena*). Správne súdy zahŕňajú správne a daňové súdy prvého stupňa, ústredné správne súdy (Sever a Juh) a Najvyšší správny súd (*Tribunal Supremo Administrativo*, pod ktorého právomoc patrí celá krajina).

O sporoch medzi súdmi týkajúcich sa právomoci rozhoduje *Tribunal de conflitos*, ktorého fungovanie je upravené zákonom.

Druhy súdov – krátky opis

V portugalskom súdnom systéme existujú tieto kategórie súdov:

Tribunal Constitucional (Ústavný súd), ktorého hlavnou úlohou je posudzovanie ústavnosti a legálnosti zákonov a noriem, ako aj posudzovanie ústavnosti neprijatia právnych aktov,

Tribunal de Contas (Dvor auditorov), ktorý je najvyšším orgánom vybaveným právomocou skúmať súlad verejných výdavkov so zákonom a vykonávať kontrolu účtov, ktoré treba podľa zákona predkladať tomuto orgánu,

Tribunais Judiciais (všeobecné súdy), ktoré majú všeobecnú právomoc vo veciach občianskoprávných a trestnoprávných a sú príslušné vo všetkých oblastiach, ktoré nie sú pridelené súdom iných kategórií. Sem patrí Najvyšší súd, súdy druhého stupňa (spravidla sú to odvolacie súdy) a súdy prvého stupňa (spravidla sú to okresné súdy).

Tribunais Administrativos e Fiscais (správne a daňové súdy), ktorých úlohou je riešenie sporov týkajúcich sa správnych a daňových záležitostí. Sem patrí Najvyšší správny súd (*Supremo Tribunal Administrativo*), ústredné správne súdy (*tribunais centrais administrativos*), obvodné správne súdy (*tribunais administrativos de círculo*) a daňové súdy (*tribunais tributários*).

Julgados de Paz (zmierovacie súdy), ktoré sú súdmi osobitnými znakmi a právomocou v oblasti občianskoprávných konaní, kde hodnota nároku nepresahuje 15 000 EUR.

Počas vojnového stavu môžu byť zriadené aj vojenské súdy (*tribunais militares*).

Užitočné odkazy

[Tribunal Constitucional](#)

[Tribunal de Contas](#)

[Supremo Tribunal de Justiça](#)

[Tribunal da Relação de Lisboa](#)

[Tribunal da Relação do Porto](#)

[Tribunal da Relação de Coimbra](#)

[Tribunal da Relação de Guimarães](#)

[Supremo Tribunal Administrativo](#)

[Tribunal Central Administrativo do Sul](#)

Posledná aktualizácia: 29/01/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Rumunsko

V tejto časti portálu nájdete prehľad súdneho systému v Rumunsku.

Organizácia súdnictva – súdny systém

Zásady, štruktúra a organizácia rumunského súdneho systému sú stanovené v **rumunskej ústave a zákone** č. 304/2004 o organizácii súdnictva.

Súdny systém tvoria tieto súdy:

Najvyšší kasačný a odvolací súd,

odvolacie súdy,

tribunály,

špecializované tribunály,

okresné súdy a

vojenské súdy.

Hierarchia súdov

[Najvyšší kasačný a odvolací súd](#) funguje ako **najvyšší súd** v Rumunsku. Zabezpečuje jednotný výklad a uplatňovanie práva na ostatných súdnych dvoroch.

Do právomoci **15 odvolacích súdov** patria tribunály a špecializované tribunály.

Na úrovni kraja a v Bukurešti je zriadených **42 tribunálov**, ktoré sa spravidla nachádzajú v hlavnom meste každého kraja.

4 špecializované tribunály fungujú ako samostatné súdy pre prípady zahŕňajúce maloleté osoby a rodinné právo (1) a obchodné prípady (3).

Do právomoci tribunálov patrí **176 okresných súdov**.

Druhy súdov – krátky opis

Niekoľko súdov vykonáva svoju súdnu činnosť v rámci právomoci každého zo 42 tribunálov.

Všetkých **176 aktívnych súdov** je zriadených na úrovni kraja a v okresoch Bukurešti.

Každému súdu predsedá predseda, ktorý má riadiacu funkciu. Špecializované sekcie súdu vedie predseda sekcie. Na každom súde rozhoduje o záležitostiach týkajúcich sa správy súdu vedúci výbor.

Vojenské súdy tvoria 4 vojenské tribunály, Teritoriálny vojenský tribunál v Bukurešti a Vojenský odvolací súd v Bukurešti. Každý vojenský tribunál má štatút vojenskej jednotky.

[Vyššia sudcovská rada](#) je orgán, ktorý v zmysle ústavy zabezpečuje nezávislosť súdnictva. Okrem toho zabezpečuje dodržiavanie právnych predpisov a kritérií kompetentnosti a profesionálnej etiky pri vykonávaní profesie sudcov a prokurátorov.

[Ministerstvo spravodlivosti](#) prispieva k riadnemu fungovaniu súdneho systému, zabezpečuje výkon spravodlivosti za riadnych podmienok ako verejnej služby, bráni právny poriadok a práva a slobody občanov.

Právne databázy

Nasledujúce právne databázy sú dostupné online:

judikatúra Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu je uverejnená na [webovej stránke Najvyššieho kasačného a odvolacieho súdu](#),

prehľady rozhodnutí súdov sú uverejnené na portáli daného súdu. Pozri napríklad [prehľad rozhodnutí Odvolacieho súdu v Bukurešti](#),

[rumunská právna databáza](#), ktorú vlastní a spravuje **Legislatívna rada Rumunska**, obsahuje všetky nástroje rumunského práva (zákony, vládne nariadenia, rozhodnutia vlády atď.).

Je prístup do právnej databázy bezplatný?

Áno, prístup do právnej databázy je bezplatný.

Súvisiace odkazy

[Organizácia súdnictva – Rumunsko](#)

[Vyhľadávanie príslušných súdov](#)

Posledná aktualizácia: 10/02/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov: [sl](#).

Vnútroštátne justičné systémy - Slovinsko

V tejto časti nájdete prehľad súdneho systému v Slovinsku.

Organizácia súdnictva – súdne systémy

Všetky sudy v Slovenskej republike sú riadnymi súdmi a vykonávajú svoju činnosť v súlade so zásadami ústavnosti, nezávislosti a právneho štátu.

Druhy súdov – krátky opis

Jednotný súdny systém sa skladá zo súdov všeobecnej a špecializovanej súdnej právomoci.

Medzi sudy so všeobecnou súdnou právomocou patrí **44 miestnych a 11 okresných súdov, 4 vyššie sudy a Najvyšší súd,**

Medzi špecializované sudy patria **3 pracovné sudy, 1 pracovný a sociálny súd** a vyšší pracovný a sociálny súd (ktoré rozhodujú v pracovnoprávných sporoch a v sporoch vo veci sociálneho zabezpečenia) a **správny súd**, ktorý poskytuje právnu ochranu v administratívnych záležitostiach a má postavenie vyššieho súdu.

Úrad štátneho prokurátora zastáva v súdnom systéme osobitné miesto, keďže ide o nezávislý orgán, ale aj o súčasť výkonnej zložky štátnej moci.

Generálneho prokurátora vymenúva Národné zhromaždenie.

Ústavný súd je najvyšším súdnym orgánom na ochranu ústavnosti, zákonnosti, ľudských práv a základných slobôd. Má právomoc anulovať úkony zákonodarného orgánu, a to zrušením (stiahnutím) zákona alebo jeho časti.

Ústavných sudcov vymenúva Národné zhromaždenie na základe návrhu prezidenta republiky. Deväť sudcov sa volí na obdobie deviatich rokov bez možnosti opätovného zvolenia. Žiadny štátny orgán nie je oprávnený zasahovať do práce sudcov ani nimi vydaných rozsudkov, či už na ústavnom, špecializovanom alebo všeobecnom súde.

Právne databázy

Viac informácií o súdoch v Slovinsku nájdete na [oficiálnych webových stránkach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky](#).

Súvisiace odkazy

[súdne orgány](#)

Posledná aktualizácia: 02/11/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Slovensko

V tejto sekcii sa uvádza prehľad súdneho systému na Slovensku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Výkon súdnictva

Súdnictvo v Slovenskej republike vykonávajú **všeobecné sudy** a **Ústavný súd Slovenskej republiky**.

V Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné sudy. Súdnictvo sa vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov.

Výkon súdnictva riadi predseda súdu.

Správa súdov

Správu súdov v Slovenskej republike vykonáva v rozsahu ustanovenom zákonom Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky a predseda súdu, ktorý je zároveň štatutárnym orgánom súdu. V rozsahu ustanovenom zákonom vykonáva správu súdu aj riaditeľ správy súdu a Súdna rada Slovenskej republiky.

Druhy súdov – krátky opis

Sústava všeobecných súdov

okresné sudy (54)

krajské sudy (8)

Najvyšší súd Slovenskej republiky

Špecializovaný trestný súd

Hierarchia súdov

Podľa zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov:

Okresné sudy konajú a rozhodujú ako sudy prvého stupňa v občianskoprávných a v trestnoprávných veciach, pokiaľ predpisy o konaní pred súdmi neustanovujú inak.

Okresné sudy konajú a rozhodujú vo volebných veciach, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Krajské sudy konajú a rozhodujú ako sudy druhého stupňa v občianskoprávných v trestnoprávných veciach, v ktorých rozhodovali v prvom stupni okresné sudy.

V predpisoch o konaní pred súdmi je ustanovené, v ktorých občianskoprávných a trestnoprávných veciach krajské sudy konajú a rozhodujú ako sudy prvého stupňa.

Krajské sudy konajú a rozhodujú v správnych veciach v prvom stupni, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

Krajské sudy konajú a rozhodujú v iných veciach, ak tak ustanovuje osobitný zákon (napr. zákon č. 166/2003 Z.z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon o ochrane pred odpočúvaním).

Najvyšší súd koná a rozhoduje:

o riadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajských súdov a Špecializovaného trestného súdu,

o mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam okresných súdov, krajských súdov, Špecializovaného trestného súdu a najvyššieho súdu,

o odňatí a prikázaní veci inému ako príslušnému súdu, ak tak ustanovuje predpis o konaní pred súdmi,

v iných veciach, ak to zákon alebo medzinárodná zmluva ustanovuje.

Najvyšší súd vykonáva **prieskum rozhodovacej činnosti súdov** v právoplatne skončených veciach.

Najvyšší súd dbá o **jednotný výklad a jednotné používanie zákonov** a iných všeobecne záväzných právnych predpisov:

vlastnou rozhodovacou činnosťou

prijímaním stanovísk k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov

zverejňovaním právoplatných súdnych rozhodnutí zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky.

Právne databázy

Ďalšie informácie sa uvádzajú na webovej stránke [Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky](#).

Súvisiace odkazy

[Ministerstvo spravodlivosti](#)

Posledná aktualizácia: 27/02/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [fi](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Fínsko

V tejto časti nájdete prehľad justičného systému vo Fínsku.

Justícia – súdny systém

Fínsky justičný systém pozostáva principiálne z:

nezávislých súdov, všeobecných súdov, správnych súdov a špeciálnych súdov, orgánov zodpovedných za trestné stíhanie, orgánov presadzovania práva (zabezpečujúcich vykonávanie súdnych rozhodnutí), väzenskej služby (zabezpečujúcej výkon trestov odňatia slobody), verejnej právnej pomoci, advokátov a licencovaných právnych poradcov. Pojem justícia môže takisto označovať výlučne súdy.

Článok 98 fínskej ústavy obsahuje zoznam rôznych súdov. Všeobecné súdy zahŕňajú najvyšší súd, odvolacie súdy a okresné súdy. Všeobecné správne súdy zahŕňajú najvyšší správny súd a miestne správne súdy.

Najvyššiu súdnu moc v občianskoprávných a trestnoprávných veciach vykonáva [Najvyšší súd](#) a v správnych veciach je to [Najvyšší správny súd](#). Tieto dva najvyššie súdy tiež dozerajú na uplatňovanie práva v rámci svojej vlastnej pôsobnosti. Vo Fínsku takisto existujú špeciálne súdy, ktoré sú ustanovené samostatnými štatútmi.

Nezávislé a autonómne postavenie sudcov chráni ustanovenie ústavy, v ktorom sa hovorí, že sudcu je možné odvolať z funkcie len na základe rozhodnutia súdu. Sudcov nie je možné preradiť na iný post bez ich súhlasu, pokiaľ takéto preradenie nie je súčasťou reorganizácie súdneho systému.

V **článku 21 ústavy** sa uvádza, že ktokoľvek má právo na to, aby sa jeho alebo jej prípadom náležite a bez zbytočného zdržovania zaoberal právne príslušný súd alebo iný orgán. Podľa odseku 2 sú verejná povaha konaní a právo na vypočutie, ako aj právo na odôvodnené rozhodnutie a právo na odvolanie proti rozhodnutiu chránené zákonom, čo sa rovnako vzťahuje aj na ostatné záruky spravodlivých justičných konaní a dobrej správy. V tomto oddiele sa stanovujú tiež požiadavky týkajúce sa kvality justičných konaní.

Justičná správa

Mnoho povinností a úloh súvisiacich so správou justície a s rozvojom súdnych aktivít patrí v prvom rade do právomoci ministerstva spravodlivosti.

Dodatočné informácie

Informácie o justičnom systéme Fínska sa nachádzajú na [webovej stránke fínskych súdov](#). Je to jednotný portál pre tých, ktorí vyhľadávajú informácie o súdoch, prokurátoroch, orgánoch presadzovania práva a právnej pomoci.

Uvádza sa tu napríklad najnovšia judikatúra odvolacích súdov a správnych súdov.

Bezplatná databáza [Finlex](#) obsahuje judikatúru súdov, zákony Fínska v elektronickej podobe a preklady fínskych zákonov a vyhlášok.

Posledná aktualizácia: 19/05/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [sv](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Švédsko

V tejto časti sa uvádza prehľad o systéme súdov vo Švédsku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Druhy súdov – krátky opis

Systém súdnictva sa obvykle týka orgánov a agentúr zodpovedných za fungovanie právneho štátu a zabezpečujúcich právnu istotu. Súdy sú hlavnou oporou justičného systému, kam patria aj orgány zodpovedné za prevenciu trestnej činnosti a vyšetrovanie ako:

[polícia](#),

[prokuratúra](#) a [Švédsky národný úrad pre hospodársku kriminalitu](#),

[Národná rada pre súdne lekárstvo \(Rättsmedicinalverket\)](#),

[švédska väzenská a probačná služba \(Kriminalvården\)](#).

Ďalšie orgány, ako napríklad Vykonávaci úrad, môžu plniť úlohy súvisiace so systémom súdnictva.

Hierarchia súdov

Švédsko má dva paralelné druhy súdov:

všeobecné súdy, ktoré sa zaoberajú trestnoprávnymi a občianskoprávnymi prípadmi,

všeobecné správne súdy, ktoré sa zaoberajú prípadmi týkajúcimi sa verejnej správy.

Všeobecné súdy sú organizované ako **troj úrovňový systém**: okresné súdy, odvolacie súdy a Najvyšší súd.

Správne súdy majú tiež tri úrovne: správne súdy, odvolacie správne súdy a Najvyšší správny súd. Okrem toho bolo zriadených niekoľko osobitných súdov a tribunálov, ktoré rozhodujú v konkrétnych druhoch prípadov a záležitostí.

Správa súdov

[Ministerstvo spravodlivosti](#) je zodpovedné za záležitosti týkajúce sa súdov vrátane súdnych poriadkov a organizácie súdov. Vládny ani žiadny iný orgán však nemá právomoc rozhodovať o tom, ako súd rozhodne v jednotlivých veciach.

[🇪🇺 Správa vnútroštátnych súdov](#) je ústredná administratívna agentúra pre štátne súdy, štátne správne súdy, krajské súdy rozhodujúce vo veciach nájomných vzťahov, krajské súdy rozhodujúce vo veciach prenájmu a [🇪🇺 Národný orgán právnej pomoci](#).

Posledná aktualizácia: 06/11/2012

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [\[en\]](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Anglicko a Wales

Táto časť vám poskytuje krátky prehľad o systéme súdov v Anglicku a Walese.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Spojené kráľovstvo má tri jurisdikcie: Anglicko a Wales, Škótsko a Severné Írsko. Na tejto stránke nájdete informácie o súdoch v rámci jurisdikcie Anglicka a Walesu.

Správa súdov

Zodpovednosť za správu mnohých súdov v Anglicku a vo Walese nesie Súdna služba Jej Veličenstva (Her Majesty's Courts and Tribunals Service) ([🇪🇺 HMCTS](#)). HMCS je ako orgán [🇪🇺 Ministerstva spravodlivosti](#) vládny útvarom so zodpovednosťou za justičný systém v Anglicku a vo Walese.

Druhy a hierarchia súdov – krátky opis

Trestnoprávne prípady v Anglicku a vo Walese vypočúvajú magistrátne súdy (magistrates' courts), korunný súd (Crown Court), senáty vyššieho súdu (Divisional courts of the High Court) a trestnoprávne kolégium odvolacieho súdu (Criminal division of the Court of Appeal)

Občianskoprávne prípady v Anglicku a vo Walese vypočúvajú krajské súdy (County courts), vyšší súd (High Court) a občianskoprávne kolégium odvolacieho súdu (Civil division of the Court of Appeal).

Nový Najvyšší súd Spojeného kráľovstva (New Supreme Court of the United Kingdom) je konečným odvolacím súdom v Spojenom kráľovstve v oblasti trestnoprávných aj občianskoprávných prípadov, hoci na škótske trestnoprávne prípady sa nevzťahuje právo odvolania na Najvyšší súd.

Podrobnejšie informácie o súdoch v Anglicku a Walese sa nachádzajú na stránke, ktorá opisuje všeobecné súdy v Anglicku a vo Walese, a na webovej lokalite [🇪🇺 Súdnej služby Jej Veličenstva](#). Informácie o niektorých tribunáloch a špecializovaných súdoch v Anglicku a vo Walese sa nachádzajú na stránke, ktorá popisuje špecializované súdy v Anglicku a vo Walese.

Súvisiace odkazy

[🇪🇺 HMCTS](#), [🇪🇺 Ministerstvo spravodlivosti](#), [🇪🇺 Súdna služba Jej Veličenstva](#)

Posledná aktualizácia: 12/06/2017

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Vnútroštátne justičné systémy - Severné Írsko

V tejto časti získate prehľad o systéme súdov v Severnom Írsku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Spojené kráľovstvo má tri jurisdikcie: Anglicko a Wales, Škótsko a Severné Írsko

Druhy súdov – stručný opis

Najvyšší súd (Supreme Court)

V roku 2009 nový **Najvyšší súd Spojeného kráľovstva** prevzal právomoci odvolacieho výboru Snemovne lordov. Rovnako prevzal prenesené funkcie Súdneho výboru kráľovskej Štátnej rady (Judicial Committee of the Privy Council), ktorý je najvyšším odvolacím súdom v niekoľkých nezávislých krajinách Britského spoločenstva národov, zámorských územiach Spojeného kráľovstva a závislých územiach Britskej koruny.

Najvyšší súd je **konečným odvolacím súdom** v Spojenom kráľovstve tak v trestných, ako aj občianskoprávných veciach, hoci proti rozhodnutiam v škótskych trestných veciach nie je možné sa odvolať na Najvyššom súde. Povolenie postúpiť vec na odvolanie Najvyššiemu súdu sa obvykle udelí len v prípade, keď sa týka právnych otázok verejného významu.

Odvolací súd (Court of Appeal)

Odvolací súd prerokováva odvolania proti rozhodnutiam korunného súdu (Crown Court) v trestných veciach a rozhodnutiam vyššieho súdu v občianskoprávných veciach.

Vyšší súd (High Court)

Vyšší súd sa zaoberá občianskoprávnymi vecami, prerokováva odvolania v trestných veciach a má tiež právomoci preskúmať konanie osôb alebo organizácií, aby sa uistil, či konali zákonne a spravodlivo. Vyšší súd sa obvykle zaoberá vecami, ak je hodnota sporu vyššia ako 30 000 GBP. Za určitých okolností môže vyšší súd postúpiť vec s hodnotou sporu vyššou ako 30 000 GBP krajskému súdu (county court); podobne vec s hodnotou sporu nižšou ako 30 000 GBP môže krajský súd postúpiť vyššiemu súdu.

Vyšší súd má tieto tri oddelenia (divisions):

Rodinný súd (Family Division)

Rodinný súd sa zaoberá zložitými rozvodovými prípadmi s právnym zastúpením, ďalej poručníctvom, osvojením, domácim násilím a pod. Taktiež sa zaoberá odvolaniami proti rozhodnutiam magistrátnych a krajských súdov v manželských veciach, zaoberá sa záležitosťami osôb, ktoré sú duševne choré a jednoduchými dedičskými záležitosťami.

Kráľovský súd (Queens Bench Division)

Kráľovský súd sa zaoberá veľkými a/alebo zložitými nárokmi na náhradu škody. Zaoberá sa aj obmedzeným počtom odvolaní proti rozhodnutiam magistrátnych súdov (magistrates' courts) alebo korunných súdov, preskúma aj činnosť organizácií, aby zistil, či konali zákonne a zaoberá sa žalobami, ktoré sa týkajú urážky na cti a ohovárania.

Kancelársky súd (Chancery Division)

Kancelársky súd sa zaoberá vecami týkajúcimi sa správcovstva, prípadov spochybnenej poslednej vôle, zániku spoločností, konkurzov, hypoték, charitatívnych organizácií, spochybnených príjmov (obvykle ide o daň z príjmu) atď.

Korunný súd (Crown Court)

Korunné súdy sa zaoberajú týmito druhmi prípadov:

závažnejšími trestnými činmi, ktoré prejednáva sudca a porota,

osobami odsúdenými magistrátnymi súdmi, ktoré sú postúpené korunnému súdu na vynesenie rozsudku o treste. Tresty odňatia slobody a pokuty udelené korunnými súdmi sú prísnejšie ako tresty a pokuty magistrátnych súdov.

Krajský súd (County Court)

Krajský súd sa zaoberá občianskoprávnymi vecami, ktoré prerokováva sudca alebo okresný sudca. Krajský súd sa obvykle zaoberá vecami, ktorých hodnota sporu je nižšia ako 30 000 GBP (alebo 45 000 GBP v majetkových záležitostiach). Veci s vyššou hodnotou sporu prerokováva vyšší súd – pozri vyššie v texte. Všetky nároky vyplývajúce z regulovaných úverových zmlúv sa musia začať prerokovávať na krajskom súde, bez ohľadu na ich hodnotu.

Príklady vecí prerokovávaných krajským súdom:

Krajské súdy sa zaoberajú celou škálou vecí, ale najbežnejšie sú:

spory medzi prenajímateľom a nájomcom, napríklad držba (vypratanie), nedoplatky na nájomnom, opravy,

spotrebiteľské spory, napríklad chybný tovar alebo nekvalitné služby,

nároky na náhradu škody pri osobnej ujme (zranenia spôsobené nedbanlivosťou), napríklad dopravné nehody, padnutie do výtlku na chodníku, pracovné úrazy,

rozvod bez obhajcu, ale len na niektorých krajských súdoch,

niektoré prípady domáceho násillia, ale tie môžu prerokovávať aj magistrátne súdy,

prípady diskriminácie z dôvodu rasy alebo pohlavia,

problémy dlžníkov, napríklad veriteľ domáhajúci sa platby

pracovnoprávne problémy, napríklad splatné mzdy alebo platy alebo odstupné a náhrady v prípade výpovede,

odvolania proti rozhodnutiam magistrátnych súdov, ktoré prerokováva sudca (a aspoň dvaja prísediaci, keď je obžalovaným mladistvý).

Magistrátne súdy (Magistrates' Court)

Magistrátne súdy rozhodujú v trestných a v niektorých občianskoprávných veciach. Veci prerokováva okresný sudca (magistrátny súd).

Trestné veci na magistrátnych súdoch

Magistrátne súdy sa zaoberajú trestnými činmi, keď obžalovaný nemá nárok na súdny proces pred porotou. Tieto sú známe ako trestné činy prejednávane v skrátanom konaní. Za trestné činy prejednávane v skrátanom konaní sa môže uložiť trest odňatia slobody maximálne na šesť mesiacov a/alebo pokuta do výšky 5 000 GBP.

Magistrátne súdy prerokávajú aj trestné činy, kedy si obžalovaný môže vybrať pre súdny proces pred porotou, ale rozhodne sa, že sa jeho vec bude prerokovávať na magistrátnom súde. Ak sa obžalovaný rozhodne pre súdny proces pred porotou, vec sa postúpi korunnému súdu.

Súd pre mladistvých (Youth court)

Súd pre mladistvých sa zaoberá mladistvými vo veku od 10 do 17 rokov, ktorí spáchali trestné činy. Súd pre mladistvých je súčasťou magistrátneho súdu a veci sa prerokávajú pred okresným sudcom (magistrátneho súdu) a ďalšími dvoma osobitne vyškolenými prísediacimi. Ak je mladistvý obvinený z veľmi závažného trestného činu, za ktorý sa v prípade dospelaj osoby ukladá trest odňatia slobody na 14 rokov a viac, súd pre mladistvých ho môže odovzdať korunnému súdu.

Magistrátne súdy rozhodujú aj v obmedzenom počte občianskoprávných vecí, ako sú:

niektoré občianskoprávne dlhy, napríklad nedoplatky dane z príjmu, príspevky na národné poistenie, nedoplatky DPH, sadzby,

licencie, napríklad udeľovanie, obnovovanie alebo odoberanie licencií za pohostinstvá a kluby,

niektoré manželské problémy, napríklad výživné a vysťahovanie manžela/manželky zo spoločného domu manželov,

záujmy dieťaťa: napríklad príkaz na odovzdanie dieťaťa do starostlivosti miestneho orgánu alebo príkaz na súdny dohľad, ďalej prípady osvojenia a príkazy na pobyt.

Súdy koronerov (Coroners' Courts)

Vyšetrujú okolností náhlych, násilných a neprírodných úmrtí.

Hierarchia súdov

Ďalšie podrobnosti a grafické znázornenie štruktúry súdov v Severnom Írsku sú uvedené na webovej stránke [Súdnej služby Severného Írska](#).

Správa súdov

Za správu súdov v jurisdikcii Severného Írska je zodpovedná [Súdna služba Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#).

Táto správa zahŕňa:

poskytovanie administratívnej podpory súdom a justícii Severného Írska,

výkon súdnych rozhodnutí v občianskoprávných veciach prostredníctvom centralizovaných služieb výkonu súdnych rozhodnutí poskytovaných Úradom na vykonávanie rozsudkov,

poskytovanie administratívnej podpory tribunálom.

Súvisiace odkazy

[Súdna služba Severného Írska \(Northern Ireland Courts and Tribunals Service\)](#)

Posledná aktualizácia: 28/08/2018

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzí na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [en](#) bola nedávno

zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzii v súčasnosti pracujeme.

Vnútroštátne justičné systémy - Škótsko

V tejto časti nájdete prehľad súdov v Škótsku.

Organizácia súdnictva – justičné systémy

Spojené kráľovstvo má tri jurisdikcie: Anglicko a Wales, Škótsko a Severné Írsko.

Správa súdov

Za správu súdov v Škótsku je zodpovedná [Škótska súdna služba \(Scottish Courts Service\)](#). Škótska súdna služba je nezávislá právnická osoba, ktorej predsedá lord predseda, služobne najstarší sudca v Škótsku.

Typy a hierarchia súdov – stručný opis hlavných súdov

Rôzne súdy v Škótsku sú organizované týmto spôsobom:

Konanie na trestných súdoch je rozdelené na „závažné“ (najzávažnejšie prípady zahŕňajúce súdny proces s porotou) a „skrátené“ (menej závažné prípady prejednávane jedným sudcom).

Na čele **najvyššieho trestného súdu** (High Court of Justiciary) je predseda (Lord Justice General-President), ktorý je aj zároveň prezidentom súdu. Ide o najvyšší trestný súd krajiny, ktorý rieši najzávažnejšie prípady, ako je vražda alebo znásilnenie. Pôsobí aj ako konečný trestný odvolací súd.

Väčšinou kriminálnych prípadov, plne formálnych aj v skrátanom konaní sa zaoberá tzv. **šerifský súd (Sheriff Court)** a menej vážne prípady má na starosti **zmierovací súd (Justice of the Peace court)**. Zmierovací súd tvoria zmierovací sudcovia (ktorí sú buď laickí zmierovací sudcovia zasadajúci s prísediacim s právnickým vzdelaním alebo platení zmierovací sudcovia s právnickým vzdelaním).

Občianskoprávne sudy prejednávajú prípady týkajúce sa celej škály záležitostí vymáhania dlhov, konaní týkajúcich sa rodinného práva a obchodu. **Najvyšší civilný súd (Court of Session)** je najvyšším občianskoprávnym súdom v Škótsku. Má vonkajší senát, ktorý sa zaoberá prípadmi na začiatku pred prípadným odvolaním a vnútorný senát, ktorý sa zaoberá najmä odvolaniami. Jeho hlavným sudcom je lord predseda (Lord President).

Vo veci právnych otázok možno podať odvolanie na nový Najvyšší súd Spojeného kráľovstva.

Šerifské sudy môžu riešiť prípady podobné prípadom predloženým na Najvyššom civilnom súde, no zabezpečujú aj zjednodušené konania v prípadoch, ktorých hodnota je maximálne 5 000 GBP a pri ktorých nie je pomoc právnych zástupcov potrebná.

Ďalšie informácie o príkazoch o poplatkoch a ich úpravách v Škótsku nájdete na internetovej stránke [Škótskej súdnej služby](#).

Súvisiace odkazy

[Škótska súdna služba](#), [škótska vláda](#)

Posledná aktualizácia: 18/05/2020

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.